

Jaargang 74 | September 2018 | nr. 9

Statistisch Bulletin

Inhoud

1. Arbeid en sociale zekerheid 3
2. Bevolking 10
3. Industrie en energie 17
4. Inkomen en bestedingen 19
5. Internationale handel 21
6. Prijzen 28

1. Arbeid en sociale zekerheid

Indexcijfers cao-lonen en contractuele loonkosten

(08)

	Sbi-code	2017					2018*							
		aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen		2010=100												
Totaal	01-99	110,1	110,1	110,2	110,2	110,2	111,2	111,3	111,3	111,3	111,4	111,5	112,3	112,3
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		110,5	110,6	110,7	110,7	110,7	111,6	111,7	111,8	111,9	111,9	112,0	112,6	112,8
Gesubsidieerde sector		109,8	109,8	109,9	110,0	110,1	110,4	110,4	110,4	110,1	110,1	110,4	111,4	111,4
Overheid		108,9	108,9	108,6	108,6	108,7	110,7	110,8	110,8	110,8	110,8	111,3	111,9	111,9
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	110,3	110,3	110,3	110,3	110,3	112,1	112,1	112,1	112,1	112,1	112,1	112,7	112,7
Industrie	10-33	112,5	112,5	112,6	112,6	112,7	113,7	113,7	113,7	113,8	113,9	114,1	115,0	115,0
Energievoorziening	35	108,9	108,9	108,9	108,9	109,4	109,6	109,6	109,6	109,6	.	.	.	.
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	114,3	114,3	114,3	114,3	114,3	115,4	115,4	115,4	115,4	115,4	115,4	117,7	117,7
Bouwnijverheid	41-43	111,7	111,7	111,8	111,8	111,8	112,4	112,4	112,4	112,4	112,4	112,5	113,4	114,7
Handel	45-47	109,1	109,1	109,3	109,3	109,3	110,2	110,6	110,7	110,8	110,8	110,8	111,0	111,0
Vervoer en opslag	49-53	112,3	112,3	112,6	112,6	112,6	113,7	113,7	114,1	114,2	114,3	114,3	114,3	114,3
Horeca	55-56	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	112,3	112,3
Informatie en communicatie	58-63	110,7	110,7	110,7	110,8	110,8	112,4	112,4	112,4	112,5	112,5	112,5	113,2	113,2
Financiële dienstverlening	64-66	108,5	108,7	108,7	108,7	108,7	109,5	109,5	109,7	109,7	109,8	109,8	109,9	109,9
Verhuur en handel van onroerend goed	68	105,8	105,8	105,8	105,8	105,8	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,9
Specialistische zakelijke diensten	69-75	108,6	108,6	108,6	108,9	108,9	109,6	109,8	109,9	109,9	110,1	110,1	110,6	110,6
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,5	111,5	111,5	111,5	111,5	111,5	113,2	113,2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	108,6	108,6	108,6	108,6	108,8	110,0	110,0	110,0	110,1	110,1	110,1	111,4	111,4
Onderwijs	85	108,7	108,7	108,0	108,0	108,0	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0	112,1	112,1	112,1
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	110,7	110,8	111,0	111,0	111,1	111,1	111,1	111,1	110,8	110,8	111,1	112,3	112,3
Cultuur, sport en recreatie	90-93	108,3	108,3	108,5	108,5	108,5	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,9	109,9
Overige dienstverlening	94-96	110,2	110,2	110,2	110,2	110,3	110,3	110,8	110,8	111,4	112,6	112,6	112,6	112,6
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	109,9	109,9	110,0	110,0	110,0	111,0	111,1	111,1	111,1	111,2	111,3	112,1	112,2
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		110,2	110,2	110,3	110,3	110,3	111,2	111,3	111,4	111,5	111,6	111,6	112,3	112,4
Gesubsidieerde sector		110,3	110,3	110,5	110,6	110,7	110,9	110,9	110,9	110,7	110,7	110,9	112,0	112,0
Overheid		108,7	108,7	108,4	108,4	108,5	110,5	110,6	110,6	110,6	110,6	111,1	111,7	111,7
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	110,4	110,4	110,4	110,4	110,4	112,2	112,2	112,2	112,2	112,2	112,2	112,8	112,8
Industrie	10-33	112,0	112,1	112,2	112,2	112,2	113,2	113,2	113,2	113,3	113,5	113,6	114,5	114,5
Energievoorziening	35	108,9	108,9	108,9	108,9	109,4	109,5	109,5	109,5	109,5	.	.	.	.
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5	114,6	114,6	114,6	114,6	114,6	114,6	116,9	116,9
Bouwnijverheid	41-43	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,8	111,8	111,8	111,8	111,8	111,9	112,8	114,1
Handel	45-47	109,0	109,0	109,2	109,3	109,2	110,1	110,4	110,5	110,7	110,7	110,7	110,9	110,9
Vervoer en opslag	49-53	112,0	112,0	112,3	112,3	112,3	113,4	113,4	113,8	113,9	114,0	114,0	114,0	114,0
Horeca	55-56	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	112,2	112,2
Informatie en communicatie	58-63	109,7	109,7	109,7	109,8	109,8	111,4	111,4	111,4	111,5	111,5	111,5	112,2	112,2
Financiële dienstverlening	64-66	107,1	107,2	107,3	107,3	107,3	108,1	108,1	108,2	108,2	108,3	108,3	108,4	108,4

Indexcijfers cao-lonen en contractuele loonkosten (slot)

(08)

	Sbi- code	2017					2018*								
		aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	
		2010=100													
	Verhuur en handel van onroerend goed	68	106,7	106,7	106,7	106,7	106,7	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,9
	Specialistische zakelijke diensten	69-75	108,8	108,8	108,8	109,0	109,0	109,7	109,9	110,0	110,0	110,2	110,3	110,8	110,8
	Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0	111,6	111,6	111,6	111,6	111,6	111,6	113,3	113,3
	Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	108,2	108,2	108,2	108,2	108,4	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	111,0	111,0
	Onderwijs	85	108,7	108,7	108,0	108,0	108,0	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0	112,1	112,1	112,1
	Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	111,3	111,4	111,6	111,6	111,7	111,7	111,7	111,7	111,4	111,4	111,7	112,9	112,9
	Cultuur, sport en recreatie	90-93	108,1	108,1	108,3	108,3	108,3	109,6	109,6	109,6	109,6	109,6	109,6	109,9	109,9
	Overige dienstverlening	94-96	110,2	110,2	110,2	110,2	110,3	110,3	110,8	110,8	111,4	112,6	112,6	112,6	112,6
	Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	112,1	112,1	112,1	112,2	112,2	113,7	113,7	113,8	113,8	113,9	114,0	114,8	114,9	
Cao-sector															
Particuliere bedrijven		112,4	112,4	112,5	112,5	112,6	113,9	114,0	114,1	114,2	114,3	114,3	115,0	115,1	
Gesubsidieerde sector		111,9	111,9	112,1	112,2	112,3	112,8	112,8	112,8	112,6	112,6	112,8	113,8	113,8	
Overheid		111,0	111,0	110,8	110,8	110,9	113,8	114,0	114,0	113,9	114,0	114,4	115,1	115,1	
Bedrijfstak															
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	111,7	111,7	111,7	111,7	111,7	114,0	114,0	114,0	114,0	114,0	114,0	114,6	114,6	
Industrie	10-33	113,6	113,6	113,7	113,7	113,8	115,4	115,4	115,4	115,5	115,6	115,8	116,8	116,8	
Energievoorziening	35	111,1	111,1	111,1	111,1	111,7	112,4	112,4	112,4	112,4	.	.	.	.	
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	115,6	115,6	115,6	115,6	115,6	117,4	117,4	117,4	117,4	117,4	117,4	119,8	119,8	
Bouwnijverheid	41-43	113,9	113,9	113,9	113,9	113,9	114,7	114,7	114,7	114,8	114,8	114,8	115,8	117,2	
Handel	45-47	111,6	111,6	111,8	111,9	111,9	113,0	113,4	113,5	113,7	113,7	113,7	113,9	113,9	
Vervoer en opslag	49-53	114,6	114,6	114,9	114,9	114,9	116,4	116,4	116,8	116,9	116,9	116,9	117,0	117,0	
Horeca	55-56	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3	113,2	113,2	113,2	113,2	113,2	113,2	114,1	114,1	
Informatie en communicatie	58-63	111,0	111,0	111,0	111,2	111,2	112,7	112,7	112,7	112,8	112,8	112,8	113,5	113,5	
Financiële dienstverlening	64-66	113,1	113,2	113,3	113,3	113,3	115,2	115,2	115,4	115,4	115,4	115,4	115,6	115,6	
Verhuur en handel van onroerend goed	68	104,9	104,9	104,9	104,9	104,9	107,9	107,9	107,9	107,9	107,9	107,9	107,9	108,9	
Specialistische zakelijke diensten	69-75	109,7	109,7	109,7	109,9	109,9	111,2	111,4	111,5	111,5	111,7	111,7	112,3	112,3	
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	113,2	113,2	113,2	113,2	113,2	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8	115,5	115,5	
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	110,4	110,4	110,4	110,4	110,5	112,7	112,7	112,7	112,8	112,8	112,8	114,1	114,1	
Onderwijs	85	111,3	111,3	110,7	110,7	110,7	114,7	114,7	114,7	114,7	114,7	115,8	115,8	115,8	
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	113,0	113,1	113,3	113,3	113,4	113,6	113,6	113,6	113,3	113,3	113,6	114,9	114,9	
Cultuur, sport en recreatie	90-93	109,2	109,2	109,4	109,4	109,4	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0	111,2	111,2	
Overige dienstverlening	94-96	113,7	113,7	113,7	113,7	113,8	114,2	114,6	114,6	115,2	116,5	116,5	116,5	116,5	

Ontwikkeling cao-lonen en contractuele loonkosten (procentuele mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder)

(08)

	Sbi- code	2017 2018*												
		2014	2015	2016	2017	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen		%												
Totaal	01-99	1,0	1,4	1,9	1,4	1,6	1,8	1,9	1,9	1,8	1,8	1,9	2,2	2,0
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		1,1	1,2	1,7	1,5	1,7	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	1,9	2,1	2,1
Gesubsidieerde sector		1,1	1,0	1,3	1,7	2,1	1,7	1,7	1,7	1,4	1,4	1,6	1,5	1,5
Overheid		0,4	2,4	3,4	0,8	0,7	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,6	3,1	2,8
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	1,1	0,9	1,0	2,3	1,7	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2
Industrie	10-33	1,7	1,5	1,6	1,8	2,1	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,9	2,2
Energievoorziening	35	0,7	0,8	1,4	1,0	1,7	1,3	1,3	1,3	1,3	.	.	.	.
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	1,0	2,6	2,1	1,4	1,4	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	3,0	3,0
Bouwnijverheid	41-43	0,3	1,2	2,8	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	2,3	2,7
Handel	45-47	0,9	0,9	1,5	1,7	1,7	1,8	2,1	2,2	2,0	2,0	2,0	1,8	1,7
Vervoer en opslag	49-53	1,2	1,4	1,9	1,7	2,1	2,4	2,4	2,5	2,4	2,5	2,5	1,8	1,8
Horeca	55-56	0,8	1,8	1,9	1,2	1,5	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	2,3	2,3
Informatie en communicatie	58-63	1,4	1,8	2,3	1,4	1,6	1,9	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7	2,3	2,3
Financiële dienstverlening	64-66	1,1	0,7	0,7	1,6	1,6	1,2	1,2	1,4	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
Verhuur en handel van onroerend goed	68	-0,3	2,1	2,1	-1,9	-1,9	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,9
Specialistische zakelijke diensten	69-75	0,6	1,5	1,2	1,5	1,5	1,4	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6	1,8	1,8
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	0,8	1,1	1,5	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	0,2	2,1	3,2	1,5	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	3,0	2,6
Onderwijs	85	0,6	2,6	3,9	0,0	-0,8	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	3,1	3,1	3,1
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	1,2	1,1	1,5	1,4	2,0	1,7	1,7	1,7	1,5	1,5	1,6	1,6	1,4
Cultuur, sport en recreatie	90-93	0,9	1,9	1,2	1,4	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
Overige dienstverlening	94-96	1,3	1,4	1,5	0,9	1,0	0,8	0,9	0,9	1,5	2,6	2,6	2,2	2,2
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	0,9	1,4	1,8	1,4	1,5	1,8	1,9	1,8	1,7	1,8	1,9	2,2	2,1
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		0,9	1,2	1,6	1,6	1,6	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	2,1	2,0
Gesubsidieerde sector		1,1	1,1	1,4	1,5	2,0	1,6	1,6	1,6	1,5	1,4	1,6	1,5	1,5
Overheid		0,4	2,4	3,4	0,6	0,6	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,6	3,1	2,8
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	1,1	0,9	0,9	2,3	1,8	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2
Industrie	10-33	1,5	1,5	1,5	1,9	2,2	2,4	2,3	2,3	2,2	2,3	2,2	2,8	2,2
Energievoorziening	35	0,7	0,8	1,3	1,1	1,7	1,3	1,3	1,3	1,3	.	.	.	.
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	1,0	2,6	2,1	1,4	1,4	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	3,0	3,0
Bouwnijverheid	41-43	0,3	1,2	2,8	2,0	2,0	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	2,3	2,6
Handel	45-47	0,9	0,9	1,5	1,7	1,7	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0	1,8	1,7
Vervoer en opslag	49-53	1,0	1,4	2,0	1,7	2,1	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	1,8	1,8
Horeca	55-56	0,8	1,8	1,9	1,2	1,5	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	2,2	2,2
Informatie en communicatie	58-63	1,3	1,4	1,9	1,4	1,6	1,9	1,9	1,6	1,7	1,7	1,7	2,3	2,3
Financiële dienstverlening	64-66	0,6	0,7	0,9	0,9	1,1	1,3	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Verhuur en handel van onroerend goed	68	-0,3	2,1	2,1	-1,8	-1,8	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	3,0
Specialistische zakelijke diensten	69-75	0,6	1,3	1,2	1,5	1,5	1,4	1,5	1,6	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	0,7	1,1	1,5	1,7	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	2,1	2,1
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	0,2	2,1	3,2	1,1	1,5	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	2,9	2,6

Ontwikkeling cao-lonen en contractuele loonkosten (procentuele mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder) (slot)

(08)

	Sbi- code	2017 2018*												
		2014	2015	2016	2017	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug
		%												
Onderwijs	85	0,6	2,6	3,9	0,0	-0,8	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	3,1	3,1	3,1
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	1,3	1,2	1,6	1,2	1,9	1,7	1,7	1,7	1,5	1,5	1,6	1,6	1,4
Cultuur, sport en recreatie	90-93	0,7	1,9	1,3	1,3	1,2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,7	1,7
Overige dienstverlening	94-96	1,3	1,4	1,5	0,9	1,0	0,8	0,9	0,9	1,5	2,6	2,6	2,2	2,2
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	1,3	0,6	2,0	1,9	2,0	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3	2,4	2,6	2,5
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		1,5	0,6	1,8	1,8	2,0	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,5	2,4
Gesubsidieerde sector		1,4	0,7	1,6	1,6	2,1	1,9	1,9	1,9	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7
Overheid		0,4	0,5	3,0	2,3	2,0	2,8	3,0	3,0	2,9	3,0	3,3	4,0	3,7
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	1,4	0,8	1,8	2,5	1,8	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6
Industrie	10-33	2,3	1,0	1,7	2,0	2,5	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	3,5	2,8
Energievoorziening	35	0,6	-0,7	1,9	1,9	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8	.	.	.	.
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	0,9	1,2	2,7	2,3	2,2	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	3,6	3,6
Bouwnijverheid	41-43	2,0	0,9	1,6	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,1	2,5	2,9
Handel	45-47	1,7	0,1	2,0	2,0	2,1	2,2	2,4	2,5	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1
Vervoer en opslag	49-53	1,3	0,8	2,3	2,2	2,7	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	2,8	2,1	2,1
Horeca	55-56	1,5	0,9	2,2	1,0	1,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,5	2,5
Informatie en communicatie	58-63	2,4	1,4	1,9	2,3	2,5	1,9	1,9	1,6	1,6	1,6	1,6	2,3	2,3
Financiële dienstverlening	64-66	1,6	0,9	1,2	1,8	1,9	2,2	2,2	2,4	2,2	2,1	2,1	2,2	2,2
Verhuur en handel van onroerend goed	68	0,5	0,2	0,8	-1,7	-1,7	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,8
Specialistische zakelijke diensten	69-75	0,8	-0,6	1,7	1,9	1,9	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,4	2,4
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	-1,2	0,8	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	0,2	0,3	3,0	2,5	2,8	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6	2,6	3,7	3,4
Onderwijs	85	0,5	0,8	3,7	1,6	0,7	3,1	3,1	3,0	3,1	3,1	4,0	4,0	4,0
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	1,9	0,7	1,7	1,4	2,0	1,9	1,9	2,0	1,6	1,6	1,8	1,9	1,7
Cultuur, sport en recreatie	90-93	1,3	0,9	1,4	1,3	1,1	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8
Overige dienstverlening	94-96	1,8	1,4	0,9	1,2	1,3	1,1	1,1	1,1	1,6	2,7	2,7	2,5	2,5

Meer werkenden in juli, behalve onder jongeren

Het aantal 15- tot 75-jarigen met betaald werk is de afgelopen drie maanden met gemiddeld 17 duizend per maand toegenomen. Dit waren er in juli bijna 8,8 miljoen. Er zijn vooral meer 25-plussers aan het werk. Het aantal werkende jongeren is vrijwel gelijk gebleven. Bijna 4,2 miljoen mensen hadden om uiteenlopende redenen geen betaald werk. Onder hen waren 348 duizend mensen die aangaven recent naar werk te hebben gezocht en daarvoor ook direct beschikbaar te zijn. Zij zijn volgens de ILO-definitie werkloos. Gemiddeld nam hun aantal in de laatste drie maanden af met 2 duizend per maand. Hiermee daalde het percentage werklozen in de beroepsbevolking in juli naar 3,8.

De rest van de groep niet-werkenden, ruim 3,8 miljoen, bestond uit mensen die niet recent hebben gezocht en/of niet direct voor werk beschikbaar waren. Hun aantal is in de laatste drie maanden met gemiddeld 11 duizend per maand afgenomen. UWV registreerde eind juli 279 duizend lopende WW-uitkeringen.

348 duizend werklozen volgens de ILO-definitie

Om de conjuncturele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in verschillende landen te kunnen vergelijken, wordt vaak gebruikgemaakt van de werkloosheidsindicator van de International Labour Organization (ILO). Volgens deze indicator worden mensen van 15 tot 75 jaar zonder betaald werk die hier recent naar hebben gezocht en direct beschikbaar zijn met 'werkloos' aangeduid. In juli waren er 348 duizend werklozen, dat komt neer op 3,8 procent van de beroepsbevolking. Daarmee is de werkloosheid nog wel hoger dan het laagste punt voor het begin van de crisis in de tweede helft van 2008. Toen was het werkloosheidspercentage namelijk 3,6.

UWV: Aantal WW-uitkeringen met bijna 9 duizend gedaald

Eind juli verstrekke UWV 279 duizend lopende WW-uitkeringen. Het aantal WW-uitkeringen daalde ten opzichte van vorige maand met bijna 9 duizend (-3,0 procent). In vergelijking met juli 2017 valt een afname van ruim 85 duizend uitkeringen (-23,3 procent) te noteren. In alle beroepsklassen is het aantal uitkeringen gedaald ten opzichte van een jaar geleden. De sterkste daling is zichtbaar bij de technische beroepen (-31,5 procent) en de transport en logistieke beroepen (-30,5 procent). Een persoon kan meerdere WW-uitkeringen ontvangen. Eind juli ontvingen 270 duizend personen één of meerdere WW-uitkeringen.

UWV: Sterke daling nieuwe uitkeringen in vergelijking met 2017

In de eerste zeven maanden van 2018 verstrekke UWV 198 duizend nieuwe WW-uitkeringen. Dat is een afname van 17,8 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. In januari tot en met juli 2018 zijn er 248 duizend WW-uitkeringen beëindigd, een daling van 13,8 procent ten opzichte van dezelfde periode in 2017.

Meer 25-plussers aan het werk

De toename van het aantal werkenden komt volledig voor rekening van 25- tot 75-jarigen. In de afgelopen drie maanden kwamen er elke maand gemiddeld 18 duizend werkende 25-plussers bij. Voor de 45- tot 75-jarigen gaat het om een stijgende trend die begin 2014 is ingezet. Bij 25- tot 45-jarigen neemt het aantal werkenden pas sinds begin dit jaar sterk toe, vooral bij vrouwen. De werkloosheid daalde de afgelopen drie maanden ook het sterkst in deze leeftijdsgroep. In juli was 2,6 procent van de beroepsbevolking van 25 tot 45 jaar werkloos, drie maanden eerder was dat nog 2,9 procent. Bij jongeren

bleef het aantal werkenden de eerste helft van dit jaar vrijwel gelijk en nam het werkloosheidspercentage de laatste drie maanden zelfs licht toe van 6,9 naar 7,3.

Onbenut arbeidspotentieel

Het CBS publiceert maandelijks over de omvang van de werkzame beroepsbevolking en de niet-werkzame bevolking, waarbij de laatste groep wordt uitgesplitst naar de werkloze beroepsbevolking en de niet-beroepsbevolking. Met de werkloze beroepsbevolking wordt echter niet het totale onbenut arbeidspotentieel beschreven. Behalve werklozen volgens de ILO-indicator worden hiertoe nog andere groepen gerekend. Het gaat om mensen die óf recent gezocht hebben naar werk óf direct beschikbaar zijn voor werk. Deze mensen worden gerekend tot het onbenut arbeidspotentieel, maar vallen buiten de werkloosheidsdefinitie. Ook deeltijders die meer uren willen werken en hiervoor direct beschikbaar zijn, behoren tot het onbenut arbeidspotentieel.

De grootte en samenstelling van deze groepen worden alleen per kwartaal gepubliceerd. Het totaalbeeld dat de onderstaande figuur weergeeft is gebaseerd op de meest recente kwartaalcijfers (april tot en met juni 2018), die eerder deze week zijn gepubliceerd. Het totale onbenut arbeidspotentieel bestond in het tweede kwartaal uit ruim 1,1 miljoen mensen. Een jaar eerder waren dit er nog bijna 1,4 miljoen. De ontwikkeling van het totale onbenut arbeidspotentieel hangt sterk samen met de ontwikkeling van de werkloosheid volgens de ILO-definitie.

Werkloze beroepsbevolking¹⁾

(08)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	x 1 000											
2003	375	394	398	378	378	398	369	388	411	415	432	407
2004	470	480	490	476	467	478	431	443	459	467	473	458
2005	512	535	536	505	496	491	452	461	476	478	475	446
2006	478	492	479	436	428	410	376	379	393	398	399	360
2007	405	422	397	359	356	342	325	321	339	344	340	306
2008	355	353	344	325	321	313	283	281	312	315	316	296
2009	349	371	373	370	367	367	361	368	404	410	424	409
2010	467	475	470	442	433	427	410	406	429	425	431	408
2011	454	459	441	420	416	400	401	398	442	458	476	447
2012	511	514	513	511	498	490	495	486	530	539	555	548
2013	615	634	645	634	630	635	642	637	675	679	676	660
2014	716	730	717	694	670	641	626	604	630	634	635	619
2015	674	664	653	635	614	595	580	570	608	617	591	565
2016	603	612	599	587	557	528	517	484	514	510	495	458
2017	509	504	489	471	456	425	413	388	424	407	395	371
2018	407	398	384	370	352	338	324					

Werkloze beroepsbevolking¹⁾
(08)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Verandering t.o.v. een jaar eerder	x 1 000											
2004	96	86	92	98	89	80	62	55	48	52	41	51
2005	42	55	46	28	29	13	21	18	17	10	2	-12
2006	-34	-43	-58	-68	-68	-81	-76	-82	-83	-79	-77	-85
2007	-74	-70	-82	-78	-72	-68	-51	-57	-53	-55	-59	-54
2008	-50	-70	-52	-34	-35	-29	-43	-40	-28	-29	-24	-10
2009	-5	18	28	45	46	54	79	87	92	95	108	113
2010	117	104	97	72	67	60	49	38	25	15	7	-1
2011	-13	-16	-29	-22	-17	-27	-9	-8	12	32	45	39
2012	57	54	72	91	82	89	94	88	89	82	79	101
2013	104	120	133	123	132	145	148	151	144	140	121	113
2014	101	97	71	59	39	7	-17	-33	-45	-46	-41	-41
2015	-42	-66	-64	-59	-56	-46	-46	-34	-22	-17	-44	-55
2016	-71	-53	-54	-48	-57	-68	-63	-86	-95	-107	-96	-107
2017	-95	-108	-110	-116	-101	-103	-105	-96	-89	-103	-100	-87
2018	-102	-106	-105	-101	-103	-87	-88					
Na verwijdering van seizoeninvloeden												
2003	348	356	368	380	388	394	403	408	413	422	430	439
2004	443	445	455	471	476	478	467	464	465	472	473	486
2005	488	499	499	499	500	491	490	485	484	484	479	476
2006	459	455	444	432	430	413	411	402	398	397	396	388
2007	382	380	364	356	355	349	358	349	347	343	339	334
2008	331	314	312	318	320	319	315	310	316	314	315	321
2009	326	334	342	361	367	374	391	398	408	412	423	434
2010	444	443	440	432	434	434	438	437	433	429	431	433
2011	430	425	413	411	414	409	425	427	442	458	474	473
2012	486	482	487	502	501	502	518	517	530	539	554	572
2013	589	601	619	625	632	648	666	670	675	680	677	687
2014	691	699	692	684	672	656	648	637	630	632	635	643
2015	645	633	626	625	617	611	603	604	609	616	596	588
2016	574	581	574	572	560	550	541	521	510	502	499	482
2017	480	473	463	456	456	446	436	426	422	404	397	395
2018	380	367	357	355	352	354	348					

¹⁾ Werkloze beroepsbevolking van 15-74 jaar.

2. Bevolking

I. Bevolking, stand en dynamiek

(08)

	Levend- gebore- nen	Over- ledenen	Buitenlandse migratie		Totale bevol- kings- groei ²⁾	Aantal inwoners aan het einde van het jaar/ de maand	Binnen- landse migratie	Binnen- gemeen- telijk verhuisde personen	Huwe- lijks- slui- tingen ³⁾	Partner- schaps- regi- straties	Echt- schei- dingen ⁴⁾
			immigratie	emigratie ¹⁾							
2005	187 910	136 402	92 297	119 725	28 684	16 334 210	642 089	1 009 486	72 263	11 307	31 905
2006	185 057	135 372	101 150	132 470	23 782	16 357 992	652 302	1 025 817	72 369	10 801	31 734
2007	181 336	133 022	116 819	122 576	47 407	16 405 399	646 564	992 616	72 485	10 550	31 983
2008	184 634	135 136	143 516	117 779	80 388	16 485 787	649 253	983 138	75 438	10 842	32 236
2009	184 915	134 235	146 378	111 897	89 202	16 574 989	597 500	900 320	73 477	9 497	30 779
2010	184 397	136 058	154 432	121 351	80 810	16 655 799	589 870	872 364	84 970	.	33 723
2011	180 060	135 741	162 962	133 194	74 549	16 730 348	593 721	865 306	81 517	.	33 755
2012	175 959	140 813	158 374	144 491	49 227	16 779 575	609 859	869 002	79 539	.	34 721
2013	171 341	141 245	164 772	145 669	49 714	16 829 289	614 150	859 018	73 994	.	35 204
2014	175 181	139 223	182 949	147 862	71 437	16 900 726	654 467	908 871	75 696	.	37 232
2015	170 510	147 134	204 615	149 509	78 394	16 979 120	697 605	982 027	77 080	.	36 169
2016	172 520	148 997	230 739	151 545	102 387	17 081 507	767 488	1 023 962	80 955	.	35 371
2017	169 836	150 214	234 957	154 292	99 577	17 181 084	796 609	1 080 500	82 268	.	35 020
2016											
januari	13 990	13 769	17 415	13 076	4 560	16 983 680	59 002	78 907	3 424	.	3 093
februari	13 342	12 927	19 595	11 680	8 330	16 992 010	60 805	81 097	4 083	.	2 944
maart	14 107	13 697	16 507	11 010	5 907	16 997 917	58 899	84 012	4 220	.	3 115
april	13 823	12 228	14 517	10 498	5 614	17 003 531	56 971	80 162	6 274	.	2 963
mei	14 513	12 223	15 047	9 577	7 760	17 011 291	54 968	78 062	8 301	.	2 903
juni	14 539	11 237	16 662	13 205	6 759	17 018 050	58 532	82 928	11 143	.	3 092
juli	15 683	11 707	17 362	16 714	4 624	17 022 674	71 360	89 527	8 892	.	2 994
augustus	15 603	11 407	31 452	15 780	19 868	17 042 542	80 102	91 330	8 701	.	2 958
september	15 163	11 270	30 085	14 031	19 947	17 062 489	73 608	89 001	10 542	.	2 873
oktober	14 539	12 398	19 489	12 075	9 555	17 072 044	64 283	85 466	6 250	.	2 520
november	13 529	12 333	17 757	11 210	7 743	17 079 787	62 658	86 908	4 522	.	2 918
december	13 689	13 801	14 851	12 689	1 720	17 081 507	66 300	96 562	4 603	.	2 998
2017											
januari	14 100	15 814	17 385	13 395	2 276	17 083 783	67 736	90 713	4 173	.	3 141
februari	12 575	13 642	19 712	10 972	7 673	17 091 456	64 304	85 965	4 086	.	2 896
maart	13 696	13 037	17 306	10 586	7 379	17 098 835	67 554	96 392	4 724	.	3 239
april	13 413	11 799	13 793	9 282	6 125	17 104 960	56 033	81 709	5 577	.	2 491
mei	14 367	12 331	15 738	11 145	6 629	17 111 589	60 782	89 640	8 479	.	2 955
juni	14 012	11 398	16 234	13 569	5 279	17 116 868	60 830	90 123	9 433	.	3 025
juli	15 043	11 535	18 270	17 811	3 967	17 120 835	73 384	94 239	10 431	.	3 078
augustus	15 459	11 396	32 258	16 295	20 026	17 140 861	80 584	91 680	8 253	.	3 129
september	14 825	11 387	32 162	14 150	21 450	17 162 311	73 911	90 270	11 200	.	2 558
oktober	14 635	11 888	20 866	13 021	10 592	17 172 903	66 414	89 584	6 425	.	2 837
november	13 998	12 247	17 489	11 453	7 787	17 180 690	62 131	87 388	4 631	.	3 082
december	13 713	13 740	13 744	12 613	394	17 181 084	62 946	92 797	4 856	.	2 589
2018*											
januari	14 077	14 858	18 054	13 061	4 212	17 185 296	65 390	87 932	4 345	.	3 004
februari	12 226	14 454	19 694	10 714	6 752	17 192 048	59 738	83 359	4 234	.	2 738
maart	13 355	16 315	15 672	11 084	1 628	17 193 676	63 680	92 553	4 592	.	2 899
april	13 367	12 152	14 804	10 184	5 835	17 199 511	55 339	81 139	5 987	.	2 721
mei	14 571	11 801	16 331	10 844	8 257	17 207 768	56 887	84 237	8 459	.	2 854
juni	14 157	11 228	16 005	13 516	5 418	17 213 186	57 982	84 766	10 570	.	2 608
juli	15 237	11 987	19 891	17 999	5 142	17 218 328	68 990	90 312	8 450	.	2 831

¹⁾ Inclusief saldo administratieve correcties.

²⁾ Inclusief het verschil tussen het officieel vastgestelde en het berekende inwonertal (overige correcties).

³⁾ Vanaf januari 2010 inclusief partnerschapsregistraties.

⁴⁾ Vanaf januari 2010 inclusief ontbinding van partnerschapregistraties.

II. Levendgeborenen naar legitimiteit en rangnummer (uit de moeder)

(08)

	Eerste kinderen	Tweede kinderen	Derde kinderen	Vierde of volgende kinderen	Totaal	waaronder niet-echtelijk	
						totaal	waaronder eerste kinderen
2005	84 928	69 668	23 980	9 334	187 910	65 563	37 963
2006	82 877	69 127	23 680	9 373	185 057	68 575	38 919
2007	81 905	66 842	23 456	9 133	181 336	71 559	40 606
2008	83 335	68 144	24 021	9 134	184 634	76 137	42 838
2009	85 242	66 819	23 810	9 044	184 915	80 036	44 932
2010	85 466	66 412	23 604	8 915	184 397	75 752	42 545
2011	83 538	65 423	22 436	8 663	180 060	75 196	42 014
2012	81 617	64 343	21 616	8 383	175 959	75 030	41 715
2013	79 460	62 905	20 930	8 046	171 341	73 999	41 002
2014	80 744	64 013	21 754	8 670	175 181	77 248	42 202
2015	77 666	62 811	21 588	8 445	170 510	75 291	40 162
2016	78 092	63 287	22 345	8 796	172 520	75 832	39 928
2017	76 507	62 356	22 123	8 850	169 836	73 623	.
2016							
januari	6 394	5 070	1 813	713	13 990	6 324	3 346
februari	6 062	4 893	1 669	718	13 342	5 862	3 120
maart	6 269	5 337	1 827	674	14 107	6 177	3 170
april	6 031	5 228	1 806	758	13 823	5 964	3 082
mei	6 466	5 432	1 901	714	14 513	6 276	3 264
juni	6 419	5 503	1 935	682	14 539	6 344	3 251
juli	7 055	5 798	2 013	817	15 683	6 871	3 541
augustus	7 101	5 708	2 043	751	15 603	6 851	3 657
september	6 845	5 590	1 906	822	15 163	6 731	3 486
oktober	6 706	5 217	1 939	677	14 539	6 345	3 444
november	6 335	4 715	1 786	693	13 529	5 976	3 251
december	6 409	4 796	1 707	777	13 689	6 111	3 316
2017							
januari	6 504	4 992	1 821	783	14 100	6 108	.
februari	5 693	4 650	1 619	613	12 575	5 528	.
maart	6 045	5 163	1 761	727	13 696	5 914	.
april	5 900	5 042	1 793	678	13 413	5 756	.
mei	6 282	5 430	1 943	712	14 367	6 230	.
juni	6 070	5 300	1 892	750	14 012	6 005	.
juli	6 719	5 552	2 017	755	15 043	6 383	.
augustus	6 968	5 744	1 948	799	15 459	6 685	.
september	6 830	5 340	1 867	788	14 825	6 481	.
oktober	6 705	5 272	1 949	709	14 635	6 367	.
november	6 458	4 999	1 727	814	13 998	6 118	.
december	6 333	4 872	1 786	722	13 713	6 048	.
2018*							
januari	.	.	.	.	14 077	.	.
februari	.	.	.	.	12 226	.	.
maart	.	.	.	.	13 355	.	.
april	.	.	.	.	13 367	.	.
mei	.	.	.	.	14 571	.	.
juni	.	.	.	.	14 157	.	.
juli	.	.	.	.	15 237	.	.

III. Overledenen naar leeftijd en geslacht

(08)

	0-19 jaar		20-39 jaar		40-59 jaar		60-79 jaar		80-89 jaar		90+ jaar		Totaal		waaronder beneden 1 jaar ¹⁾	
	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v
2005	888	681	1 412	904	8 144	6 078	29 965	20 150	20 404	26 500	5 549	15 727	66 362	70 040	506	422
2006	815	592	1 372	799	7 802	5 857	29 383	19 988	20 418	26 757	5 504	16 085	65 294	70 078	468	352
2007	771	536	1 325	767	7 407	5 598	29 209	19 661	20 428	26 063	5 657	15 600	64 797	68 225	435	301
2008	671	545	1 291	744	7 543	5 642	28 777	19 777	20 843	27 075	5 777	16 451	64 902	70 234	378	320
2009	705	533	1 176	701	7 339	5 556	29 191	19 270	21 156	26 486	5 798	16 324	65 365	68 870	394	317
2010	680	508	1 138	647	7 229	5 514	29 335	19 737	21 217	26 448	6 378	17 227	65 977	70 081	378	317
2011	680	447	1 131	692	7 074	5 590	28 268	19 860	21 495	26 367	6 611	17 526	65 259	70 482	375	279
2012	671	478	1 118	612	7 057	5 484	29 076	20 274	22 435	26 777	7 550	19 281	67 907	72 906	361	288
2013	615	464	1 047	620	6 989	5 189	29 238	20 247	22 594	26 537	7 877	19 828	68 360	72 885	353	292
2014	620	483	1 045	611	6 679	5 118	28 560	20 377	22 245	25 478	7 972	20 035	67 121	72 102	354	276
2015	553	412	1 073	579	6 601	5 089	30 214	21 281	23 650	27 189	8 938	21 555	71 029	76 105	313	248
2016	557	440	1 047	675	6 545	5 200	30 510	21 674	24 312	26 801	9 209	22 027	72 180	76 817	323	274
2017	633	438	1 104	589	6 386	4 864	30 274	21 831	24 595	27 162	9 669	22 669	72 661	77 553	347	260
2016																
januari	46	39	85	58	567	474	2 745	1 864	2 325	2 389	966	2 211	6 734	7 035	21	23
februari	39	32	98	60	532	419	2 612	1 876	2 089	2 305	826	2 039	6 196	6 731	25	19
maart	50	38	99	52	631	483	2 741	1 934	2 196	2 420	924	2 129	6 641	7 056	32	19
april	48	39	68	56	495	424	2 473	1 778	1 970	2 206	818	1 853	5 872	6 356	28	25
mei	39	35	90	59	525	415	2 402	1 765	1 991	2 222	777	1 903	5 824	6 399	24	25
juni	49	30	73	48	488	425	2 335	1 668	1 802	2 027	698	1 594	5 445	5 792	31	20
juli	50	44	94	61	530	402	2 434	1 664	1 928	2 135	679	1 686	5 715	5 992	25	30
augustus	50	32	83	46	581	423	2 444	1 673	1 849	2 047	617	1 562	5 624	5 783	29	22
september	51	36	85	49	502	408	2 425	1 758	1 794	1 996	634	1 532	5 491	5 779	37	24
oktober	41	31	97	55	591	437	2 576	1 878	2 040	2 137	723	1 792	6 068	6 330	19	19
november	36	37	77	69	505	422	2 528	1 808	2 054	2 281	766	1 750	5 966	6 367	21	22
december	58	47	98	62	598	468	2 795	2 008	2 274	2 636	781	1 976	6 604	7 197	31	26
2017																
januari	60	42	102	48	566	427	2 811	2 085	2 631	2 929	1 261	2 852	7 431	8 383	37	24
februari	58	45	90	44	534	396	2 463	1 898	2 311	2 471	1 011	2 321	6 467	7 175	35	22
maart	47	49	95	59	551	422	2 546	1 796	2 195	2 375	846	2 056	6 280	6 757	25	33
april	44	40	83	37	503	374	2 410	1 768	1 899	2 088	762	1 791	5 701	6 098	24	27
mei	50	38	87	35	495	402	2 558	1 801	1 991	2 251	768	1 855	5 949	6 382	30	22
juni	47	39	87	54	472	405	2 350	1 715	1 830	2 011	739	1 649	5 525	5 873	26	21
juli	61	39	97	59	473	392	2 416	1 752	1 895	2 081	682	1 588	5 624	5 911	31	25
augustus	58	28	100	54	548	370	2 434	1 694	1 802	2 050	651	1 607	5 593	5 803	34	20
september	49	35	85	48	528	404	2 500	1 716	1 845	2 002	661	1 514	5 668	5 719	27	24
oktober	50	26	79	56	530	450	2 530	1 704	1 921	2 150	705	1 687	5 815	6 073	27	16
november	53	26	86	43	578	399	2 520	1 817	1 984	2 265	731	1 745	5 952	6 295	27	15
december	56	31	113	52	608	423	2 736	2 085	2 291	2 489	852	2 004	6 656	7 084	24	11
2018*																
januari	46	26	94	46	563	386	2 810	2 057	2 426	2 665	1 158	2 581	7 097	7 761	26	16
februari	28	42	80	39	532	382	2 700	2 050	2 352	2 607	1 149	2 493	6 841	7 613	16	24
maart	67	33	94	45	548	430	3 107	2 166	2 736	3 011	1 225	2 853	7 777	8 538	33	16
april	52	31	88	43	488	425	2 497	1 801	1 928	2 207	754	1 838	5 807	6 345	31	23
mei	44	29	99	55	484	389	2 428	1 692	1 953	2 060	786	1 782	5 794	6 007	25	18
juni	34	34	94	57	465	343	2 374	1 665	1 889	1 965	720	1 588	5 576	5 652	20	21
juli	57	38	109	46	494	410	2 474	1 766	1 912	2 139	742	1 800	5 788	6 199	32	23

¹⁾ Leeftijd op 31 december.

IV. Buitenlandse migratie naar geboorteland

(08)

	Werelddelen						Landen						
	Totaal ¹⁾	Europa	Amerika	Azië	Afrika	Oceanië	totaal EU- landen ³⁾	waaronder					
								Neder- land	België	Duitsland	Frankrijk	Polen	Verenigd Koninkrijk
Immigratie²⁾													
2005	92 297	54 652	12 174	15 130	9 299	1 042	46 466	20 187	1 709	5 268	1 698	6 746	2 948
2006	101 150	62 106	12 866	16 342	8 702	1 134	53 870	23 484	1 911	6 046	1 886	8 364	3 306
2007	116 819	74 644	13 584	18 261	9 088	1 242	67 583	24 984	2 125	6 783	2 136	10 253	3 692
2008	143 516	90 131	16 064	23 891	12 066	1 364	81 042	26 999	2 392	8 512	2 855	14 107	4 326
2009	146 378	89 754	15 797	23 780	15 796	1 251	80 274	28 248	2 220	8 299	2 696	13 231	4 034
2010	154 432	97 464	17 114	24 131	14 362	1 361	86 750	28 397	2 496	9 391	2 800	15 022	4 033
2011	162 962	105 501	17 053	26 189	12 802	1 417	94 760	28 462	2 710	9 258	2 820	19 090	4 119
2012	158 374	105 657	16 570	24 806	10 038	1 303	95 208	27 676	3 012	8 599	2 838	18 591	4 285
2013	164 772	107 404	16 568	26 775	12 613	1 412	96 901	27 612	2 970	8 094	3 059	20 532	4 593
2014	182 949	116 745	16 946	33 725	14 048	1 485	105 694	28 756	3 195	8 077	3 458	23 923	4 786
2015	204 615	118 734	18 818	49 364	15 911	1 788	107 211	29 882	3 276	8 535	3 841	23 029	5 193
2016	230 739	127 960	19 495	64 545	16 764	1 975	114 743	31 648	3 765	9 495	4 220	23 057	5 938
2017	234 957	140 779	23 264	52 715	16 123	2 076	125 229	32 831	4 018	10 335	4 701	23 790	6 461
2016													
januari	17 415	9 294	1 550	4 624	1 763	184	8 372	2 365	254	580	336	1 749	423
februari	19 595	10 355	1 577	5 708	1 744	211	9 275	2 124	300	628	341	2 182	431
maart	16 507	8 711	1 110	4 963	1 612	111	7 817	2 253	246	452	299	1 835	329
april	14 517	7 635	987	4 576	1 206	113	6 882	1 992	205	392	222	1 808	264
mei	15 047	7 948	1 018	4 810	1 141	130	7 213	2 154	217	348	223	1 835	318
juni	16 662	9 250	1 296	4 661	1 326	129	8 387	2 817	264	398	225	2 074	328
juli	17 362	9 870	1 619	4 699	1 050	124	9 089	3 658	289	488	285	1 939	414
augustus	31 452	18 164	3 593	7 985	1 414	296	16 344	4 353	560	1 948	684	2 073	1 142
september	30 085	17 979	2 852	7 349	1 592	313	15 903	2 951	564	2 252	748	2 058	1 050
oktober	19 489	11 024	1 437	5 445	1 441	142	9 789	2 341	363	956	360	1 965	518
november	17 757	9 741	1 328	5 242	1 326	120	8 568	2 082	268	626	298	2 070	433
december	14 851	7 989	1 128	4 483	1 149	102	7 104	2 558	235	427	199	1 469	288
2017													
januari	17 385	10 528	1 572	3 922	1 197	166	9 429	2 948	330	656	353	1 937	467
februari	19 712	10 616	1 985	5 701	1 153	257	9 281	2 020	323	802	446	1 647	472
maart	17 306	10 037	1 368	4 514	1 244	143	8 990	2 306	303	516	294	2 270	394
april	13 793	7 666	1 064	3 910	1 033	120	6 771	1 846	197	420	255	1 634	299
mei	15 738	9 254	1 203	3 873	1 308	100	8 164	2 353	276	439	263	1 904	350
juni	16 234	10 025	1 588	3 435	1 044	142	9 021	2 900	277	405	265	2 080	395
juli	18 270	11 634	2 009	3 270	1 188	169	10 632	4 261	302	587	273	1 990	491
augustus	32 258	19 258	4 153	6 936	1 640	271	17 296	4 384	557	1 965	737	2 232	1 181
september	32 162	20 102	3 359	6 778	1 623	300	17 749	2 958	561	2 505	892	2 232	1 090
oktober	20 866	12 657	2 169	4 204	1 628	208	11 223	2 454	339	946	412	2 247	612
november	17 489	10 885	1 536	3 457	1 510	101	9 533	2 132	318	662	314	2 159	427
december	13 744	8 117	1 258	2 715	1 555	99	7 140	2 269	235	432	197	1 458	283
2018*													
januari	18 054	11 232	2 139	3 008	1 515	160	9 977	2 723	369	629	379	2 006	529
februari	19 694	11 955	2 391	3 692	1 427	229	10 455	1 976	362	823	496	2 177	513
maart	15 672	9 599	1 495	3 003	1 444	131	8 586	2 083	299	543	280	1 970	415
april	14 804	9 280	1 368	2 755	1 256	145	8 288	2 198	264	479	293	1 917	404
mei	16 331	9 936	1 461	3 069	1 715	150	8 855	2 244	262	456	263	2 154	383
juni	16 005	10 053	1 689	2 754	1 359	150	8 947	2 728	275	393	249	2 022	383
juli	19 891	12 455	2 417	3 310	1 535	174	11 162	4 049	318	610	334	2 175	576

IV. Buitenlandse migratie naar geboorteland (slot)

(08)

	Werelddelen						Landen						
	Totaal ¹⁾	Europa	Amerika	Azië	Afrika	Oceanië	totaal EU- landen ³⁾	waaronder					
								Neder- land	België	Duitsland	Frankrijk	Polen	Verenigd Koninkrijk
Emigratie (inclusief saldo administratieve correcties)													
2005	119 725	80 400	12 738	13 093	12 335	1 159	73 075	53 729	1 626	4 352	1 452	1 673	3 630
2006	132 470	90 346	13 533	15 021	12 293	1 277	82 443	59 305	1 581	4 847	1 816	3 034	4 028
2007	122 576	85 759	12 113	13 679	9 750	1 275	79 818	56 303	1 544	4 640	1 630	3 462	3 553
2008	117 779	84 004	11 320	13 175	7 993	1 287	78 316	51 215	1 614	4 882	1 657	5 084	3 236
2009	111 897	77 723	10 776	14 810	7 359	1 229	72 150	40 021	1 567	5 611	2 027	6 257	3 412
2010	121 351	83 033	11 859	16 419	8 818	1 222	76 300	41 729	1 609	6 070	2 215	6 320	3 660
2011	133 194	92 981	12 734	17 519	8 628	1 332	85 701	45 934	1 689	7 313	2 423	7 308	3 593
2012	144 491	102 001	14 062	18 062	9 086	1 280	93 229	45 427	1 851	8 133	2 685	10 124	3 725
2013	145 669	102 975	14 621	18 147	8 659	1 267	93 788	44 612	1 927	7 960	2 600	10 662	3 658
2014	147 862	107 228	13 471	17 684	8 223	1 256	97 681	46 623	1 912	8 180	2 521	11 816	3 903
2015	149 509	107 392	13 825	18 800	8 266	1 226	98 234	46 380	1 848	7 559	2 753	13 383	3 739
2016	151 545	108 219	13 994	19 531	8 393	1 408	99 593	45 242	1 969	7 849	2 692	14 041	4 096
2017	154 292	110 268	13 570	21 302	7 580	1 572	101 453	43 378	2 085	8 123	3 186	14 442	4 431
2016													
januari	13 076	9 164	1 213	1 790	761	148	8 396	4 021	159	738	219	1 036	242
februari	11 680	8 263	991	1 592	699	135	7 509	3 075	153	623	166	1 361	251
maart	11 010	7 788	910	1 593	628	91	7 074	3 142	133	524	118	1 165	284
april	10 498	7 580	852	1 307	684	75	6 963	3 454	156	487	143	959	276
mei	9 577	6 852	865	1 205	584	71	6 212	2 770	114	465	145	936	267
juni	13 205	9 485	1 288	1 698	596	138	8 687	3 320	202	908	299	1 140	439
juli	16 714	11 934	1 773	2 093	765	149	10 951	4 559	242	1 056	402	1 198	546
augustus	15 780	11 335	1 567	1 908	831	139	10 556	5 149	194	785	336	1 326	464
september	14 031	9 902	1 280	1 945	808	96	9 219	4 695	170	617	281	1 152	357
oktober	12 075	8 657	1 065	1 520	721	112	8 050	3 868	151	539	189	1 141	339
november	11 210	8 195	976	1 292	620	127	7 605	3 482	138	478	158	1 303	293
december	12 689	9 064	1 214	1 588	696	127	8 371	3 707	157	629	236	1 324	338
2017													
januari	13 395	9 549	1 200	1 845	634	167	8 832	3 948	168	775	218	1 199	289
februari	10 972	7 955	816	1 463	593	145	7 360	2 787	167	616	214	1 249	264
maart	10 586	7 582	860	1 525	535	84	6 937	3 079	134	522	179	1 104	290
april	9 282	6 723	701	1 236	550	72	6 160	2 800	123	463	159	934	241
mei	11 145	7 814	1 056	1 568	609	98	7 115	3 092	113	431	179	1 148	274
juni	13 569	9 674	1 375	1 834	546	140	8 783	3 042	220	853	384	1 206	440
juli	17 811	12 785	1 687	2 390	749	200	11 631	4 434	273	1 149	466	1 286	667
augustus	16 295	11 908	1 343	2 172	725	147	11 025	5 049	240	900	402	1 422	497
september	14 150	10 213	1 127	1 968	714	128	9 480	4 500	185	712	279	1 252	419
oktober	13 021	9 265	1 085	1 814	728	129	8 553	3 961	153	571	248	1 301	340
november	11 453	8 048	995	1 650	640	120	7 456	3 281	155	468	197	1 129	326
december	12 613	8 752	1 325	1 837	557	142	8 121	3 405	154	663	261	1 212	384
2018*													
januari	13 061	9 078	1 148	1 959	616	166	8 362	3 475	174	756	248	1 270	287
februari	10 714	7 623	846	1 604	458	146	6 952	2 524	119	598	249	1 130	272
maart	11 084	7 799	934	1 671	531	111	7 163	2 884	175	545	244	1 223	308
april	10 184	7 241	845	1 423	536	114	6 518	2 702	153	494	199	1 066	251
mei	10 844	7 616	974	1 485	573	112	6 934	2 762	159	434	226	1 135	296
juni	13 516	9 604	1 393	1 874	463	151	8 711	2 971	211	843	392	1 132	466
juli	17 999	12 856	1 732	2 528	648	196	11 755	4 262	249	1 299	579	1 299	661

¹⁾ Inclusief geboorteland onbekend.²⁾ Inclusief in Nederlandse asielzoekerscentra geboren kinderen.³⁾ Vanaf 1 juli 2013 inclusief Kroatië.

V. Buitenlandse migratie naar geboorteland

(08)

	Landen												
	Afghani- stan	Angola	China	Indonesië	Irak	Iran	Marokko	(Voor- malig) Neder- landse Antillen + Aruba	Suriname	Turkije	VS van Amerika	Voor- malig Joego- slavië	Voor- malige Sovjet Unie
Immigratie²⁾													
2005	773	163	3 180	1 370	1 052	575	2 356	2 411	2 188	3 393	2 676	863	2 773
2006	648	123	3 053	1 434	1 215	678	2 085	2 693	1 841	3 175	3 293	847	2 623
2007	521	148	3 667	1 549	2 204	837	1 724	3 187	1 991	2 855	3 477	969	2 914
2008	620	181	4 772	1 589	4 116	1 015	2 117	3 870	2 259	4 048	3 755	1 131	3 662
2009	1 094	149	4 841	1 433	3 765	1 267	2 388	4 040	2 217	4 099	3 417	1 202	4 315
2010	1 679	164	5 036	1 560	2 193	1 480	2 371	4 432	2 148	4 460	3 726	1 255	6 030
2011	1 768	151	5 959	1 693	1 956	1 849	2 675	4 180	2 067	4 065	4 151	1 419	6 626
2012	1 354	155	5 625	1 468	1 887	1 533	2 272	3 729	1 882	3 887	4 187	1 418	6 487
2013	1 259	134	5 150	1 605	1 803	1 550	2 326	3 443	1 724	3 809	4 021	1 648	6 094
2014	910	131	5 190	1 713	1 509	1 165	2 373	3 364	1 609	3 570	4 311	1 936	6 653
2015	970	104	5 705	1 782	1 535	1 255	1 963	3 417	1 698	3 747	5 121	1 863	6 818
2016	2 436	158	5 975	2 133	3 446	2 637	2 274	3 642	1 931	4 514	5 257	2 093	7 406
2017	1 201	140	6 724	1 975	2 077	1 963	2 546	4 395	2 324	5 928	6 208	2 111	8 709
2016													
januari	95	5	347	132	152	111	166	134	100	315	621	168	459
februari	108	14	502	191	180	118	206	169	112	427	524	196	540
maart	103	16	276	103	173	147	180	164	138	307	260	167	498
april	126	10	210	75	201	128	182	160	122	279	216	117	411
mei	147	11	246	78	341	133	190	203	124	243	206	124	455
juni	170	12	279	77	340	157	192	298	152	296	290	136	506
juli	243	14	289	74	397	274	129	519	164	231	342	122	471
augustus	423	28	1 397	576	521	428	177	966	281	522	1 037	236	1 009
september	305	20	1 327	420	400	325	202	319	260	654	869	325	1 215
oktober	288	7	521	167	281	319	245	238	163	441	328	216	744
november	248	10	322	140	264	316	203	243	164	403	316	176	657
december	180	11	259	100	196	181	202	229	151	396	248	110	441
2017													
januari	134	12	361	136	163	163	217	215	146	432	506	137	600
februari	98	12	606	177	145	160	183	156	130	542	700	180	635
maart	100	12	280	122	145	165	170	206	134	412	338	157	597
april	104	10	268	67	142	134	156	143	154	415	216	121	423
mei	129	8	256	101	152	123	213	190	146	458	256	131	598
juni	108	14	265	94	151	142	221	325	211	410	343	138	606
juli	67	13	325	100	194	146	193	648	227	369	453	170	584
augustus	132	15	1 530	424	235	190	213	1 099	330	589	1 220	250	1 147
september	95	11	1 418	375	211	209	238	418	249	751	1 064	331	1 413
oktober	86	15	665	198	170	193	238	412	229	589	513	180	796
november	74	8	442	99	212	199	262	299	188	510	356	201	801
december	74	10	308	82	157	139	242	284	180	451	243	115	509
2018*													
januari	93	26	459	107	145	164	218	255	198	538	631	158	694
februari	70	11	559	160	158	151	208	262	179	647	687	176	722
maart	108	16	361	111	187	183	271	216	186	429	322	158	595
april	103	7	309	100	138	145	255	205	163	378	252	143	575
mei	138	16	278	98	153	146	259	206	213	417	276	143	698
juni	83	9	274	91	158	162	195	328	188	414	400	140	629
juli	124	15	358	116	187	171	296	765	231	496	483	181	732

V. Buitenlandse migratie naar geboorteland (slot)

(08)

	Landen												
	Afghani- stan	Angola	China	Indonesië	Irak	Iran	Marokko	(Voor- malig) Neder- landse Antillen + Aruba	Suriname	Turkije	VS van Amerika	Voor- malig Joego- slavië	Voor- malige Sovjet Unie
Emigratie (inclusief saldo administratieve correcties)													
2005	1 149	1 344	1 845	1 322	1 656	797	1 981	4 627	2 239	2 872	2 564	1 539	1 828
2006	1 256	1 196	2 394	1 449	1 722	715	2 392	3 965	2 493	3 321	3 064	1 400	1 866
2007	928	671	2 099	1 377	1 258	397	2 249	3 165	1 912	2 879	3 246	1 006	1 566
2008	820	433	1 829	1 348	981	489	2 065	2 939	1 652	2 728	3 018	995	1 551
2009	705	390	2 266	1 290	1 483	575	1 496	2 582	1 288	2 522	3 123	935	1 844
2010	863	387	2 739	1 230	2 077	682	1 541	2 988	1 641	3 099	3 046	1 244	2 220
2011	963	356	3 084	1 311	2 112	730	1 546	3 123	1 643	3 321	3 389	1 199	2 856
2012	1 054	408	3 332	1 312	2 013	730	1 807	3 562	2 135	4 028	3 505	1 377	3 801
2013	945	311	3 465	1 248	1 806	723	1 512	3 454	2 056	4 447	3 713	1 402	4 016
2014	875	297	3 815	1 355	1 196	679	1 605	2 873	2 067	5 171	3 253	1 578	3 814
2015	931	249	3 727	1 382	1 226	698	1 402	2 771	1 878	4 520	3 662	1 477	4 004
2016	696	184	4 215	1 469	1 107	703	1 316	2 633	1 479	3 801	3 892	1 442	4 146
2017	811	188	4 317	1 590	1 164	839	1 279	2 369	1 267	3 704	4 083	1 505	4 157
2016													
januari	77	17	427	120	74	61	128	210	131	347	337	116	372
februari	60	9	396	113	96	61	105	200	102	339	245	127	331
maart	71	10	363	89	99	62	69	214	93	315	223	125	364
april	52	14	227	100	90	46	95	180	129	307	200	115	247
mei	43	12	274	71	71	56	102	164	98	340	270	98	260
juni	48	12	319	93	87	53	73	219	110	349	461	133	405
juli	59	22	388	147	94	54	105	259	136	368	529	180	490
augustus	78	23	444	206	124	57	152	282	119	331	421	122	401
september	60	15	472	203	115	76	138	286	167	286	314	106	334
oktober	55	14	329	98	69	50	132	203	130	238	305	104	368
november	40	16	268	133	99	43	93	235	118	274	231	95	282
december	53	20	308	96	89	84	124	181	146	307	356	121	292
2017													
januari	63	10	402	92	88	56	88	184	133	320	379	113	345
februari	65	11	250	103	74	46	126	208	94	220	163	95	358
maart	64	12	245	81	86	57	90	185	142	292	180	109	269
april	47	8	214	90	59	61	98	162	72	262	172	90	245
mei	74	25	318	99	85	74	115	188	126	343	270	94	288
juni	47	3	394	121	75	66	83	229	107	368	531	133	400
juli	42	14	514	160	108	78	112	182	104	471	637	188	530
augustus	83	22	411	198	147	107	132	228	92	369	412	164	416
september	86	14	455	224	117	76	121	223	120	303	282	156	337
oktober	80	23	353	162	132	99	124	193	124	259	280	152	359
november	98	21	360	122	128	56	127	204	90	252	269	100	313
december	62	25	401	138	65	63	63	183	63	245	508	111	297
2018*													
januari	73	10	476	88	85	67	111	165	91	284	422	115	332
februari	31	8	323	103	75	76	61	150	87	281	221	110	306
maart	81	6	284	97	68	67	82	135	81	277	336	89	299
april	44	10	209	108	64	61	117	127	46	290	288	114	383
mei	78	11	239	119	78	66	100	168	88	260	338	127	333
juni	46	8	381	105	73	57	110	172	65	374	607	128	392
juli	69	16	529	137	55	73	59	209	82	410	626	145	557

¹⁾ Inclusief geboorteland onbekend.

²⁾ Inclusief in Nederlandse asielzoekerscentra geboren kinderen.

³⁾ Vanaf 1 juli 2013 inclusief Kroatië.

3. Industrie en energie

Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (2010=100), maandgegevens (07)

	2017							2018						
	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid ¹⁾	93,7	85,4	79,2	94,2	98,7	109,9	112,4	106,4	107,4	109,2	93,6	92,1	93,4	83,9
Delfstoffenwinning	32,0	31,0	28,5	38,8	45,4	77,0	99,2	82,0	88,9	70,9	29,1	20,1	16,3	15,8
Industrie	114,4	103,1	96,6	114,2	116,1	121,0	118,7	111,2	110,8	118,3	111,3	112,3	118,2	105,1
Openbare nutsbedrijven	82,1	79,1	68,2	76,8	93,3	108,5	107,1	126,6	127,0	127,2	103,9	99,9	83,3	79,1
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoen														
Nijverheid ¹⁾	98,0	97,6	95,5	98,1	96,8	99,7	101,0	98,3	101,3	99,5	95,6	96,1	94,9	94,3
Delfstoffenwinning	58,5	57,1	49,1	58,6	51,1	56,2	59,5	49,1	61,3	55,1	34,7	34,2	30,0	30,0
Industrie	110,2	109,3	110,0	111,8	111,2	113,3	114,2	114,2	113,0	112,8	113,1	113,6	113,4	112,4
Openbare nutsbedrijven	99,8	103,9	95,1	92,0	96,1	100,1	100,7	94,8	106,9	103,4	101,4	103,3	101,1	102,3

¹⁾ Exclusief bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven.

Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties (07)

		Aan- delen NACE REV2	in % ¹⁾	2017		2018		2018							
				2016	2017	III	IV	I	II	feb	mrt	apr	mei	jun	jul
				procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar											
Gemiddelde dagproductie															
Nijverheid ²⁾	06-39		100	2,3	2,0	2,2	2,1	3,1	0,5	5,0	5,9	0,8	1,0	-0,3	-1,8
Delfstoffenwinning	06-08		19	-3,7	-9,9	-12,5	-10,9	-4,8	-39,8	6,9	19,0	-36,5	-35,3	-49,0	-49,3
Industrie	10-33		67	2,9	3,9	4,3	5,2	4,9	3,7	3,6	3,3	4,8	3,1	3,3	2,0
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10-12		14	2,9	1,0	2,7	3,5	4,5	2,3	3,8	3,1	2,4	2,5	1,9	0,9
Voedingsmiddelen- en drankenindustrie	10-11		13	3,1	1,0	2,2	3,3	4,7	2,4	4,0	3,3	2,4	2,5	2,2	1,4
Voedingsmiddelenindustrie	10		11	3,5	0,9	2,2	3,5	5,5	2,6	4,6	3,3	3,3	2,1	2,4	1,0
Veehouderijproducten	101/105		3	4,1	1,0	1,1	2,5	2,3	1,7	1,9	3,9	2,0	3,4	-0,3	-0,8
Overige voedingsmiddelen	102-104/106-109		8	3,3	1,0	2,7	4,1	6,7	3,0	5,9	3,1	3,9	1,6	3,6	1,8
Drankenindustrie	11		1	0,0	1,2	1,9	0,8	-3,7	1,2	-1,6	3,6	-4,6	6,4	1,3	.
Tabakindustrie	12		2	-6,2	5,0	31,8	15,0	0,2	-2,4	-3,4	-3,7	2,2	0,3	-9,0	-20,8
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie	19-22		16	5,0	1,5	1,1	-1,8	3,6	2,0	1,8	1,4	4,1	0,5	1,3	1,3
Aardolie-industrie	19		2	-2,8	-3,6	-3,3	-17,2	2,4	3,4	5,6	-5,3	0,5	2,9	6,7	4,3
Chemische en farmaceutische industrie	20-21		12	6,6	1,5	0,9	-0,1	3,6	1,4	0,8	2,3	5,1	-0,9	0,1	0,3
Chemische industrie	20		11	8,6	1,3	1,5	-2,2	2,9	0,5	-1,0	1,1	3,4	-0,9	-1,0	0,6
Chemische basisproducten en kunstvezels	201/206		9	6,1	0,5	0,6	-3,8	1,8	-1,2	-3,0	0,1	1,4	-2,8	-1,9	-0,7
Chemische eindproducten	202-205/21		3	7,2	3,2	1,1	9,9	7,3	6,8	8,5	6,6	12,9	2,8	4,3	2,6
Farmaceutische industrie	21		1	-5,3	2,6	-3,6	16,4	7,5	7,5	10,2	9,8	14,8	-1,0	7,6	-1,8
Rubber- en kunststofindustrie	22		2	4,9	6,5	7,2	7,0	4,9	3,5	3,6	2,7	2,7	5,5	2,3	3,9
Basismetale- en metaalproducten-industrie	24-25		7	0,9	2,8	3,3	4,0	0,6	2,1	0,3	-0,8	4,3	1,1	0,9	1,6
Basismetaleindustrie	24		1	0,4	1,4	-1,0	2,1	-3,1	-2,1	-3,6	-2,4	-1,7	-0,4	-4,1	-1,7
Metaalproductenindustrie	25		6	1,0	3,1	4,3	4,4	1,4	2,9	1,1	-0,5	5,5	1,5	1,9	2,4
Elektrotechnische en machine-industrie	26-28		10	1,4	13,1	14,0	15,0	10,4	6,6	7,7	11,4	9,4	5,0	5,7	2,3

Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties (slot)

(07)

	NACE REV2	Aan- delen in % ¹⁾			2017		2018		2018						
			2016	2017	III	IV	I	II	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	
			procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar												
Gemiddelde dagproductie															
Elektrische apparatenindustrie	26-27	3	7,3	9,4	17,1	12,6	6,1	8,0	-0,9	10,0	9,6	1,0	13,4	-2,2	
Overige machine- en apparaten-industrie	28	7	-1,1	14,7	12,6	16,0	12,3	6,0	11,9	12,0	9,3	7,0	2,4	4,5	
Transportmiddelenindustrie	29-30	3	12,3	14,3	15,8	18,8	7,1	4,7	7,5	3,9	2,4	5,6	5,8	5,4	
Overige industrie	13-18/23/31-33	16	0,2	0,5	0,3	3,5	3,8	5,1	2,5	1,9	5,2	5,1	5,0	2,7	
Textiel-, kleding- en lederindustrie	13-15	1	-1,9	5,0	8,5	5,4	2,5	6,1	2,2	1,9	7,6	5,4	5,3	4,8	
Textielindustrie	13	1	-1,9	4,9	7,1	7,5	3,7	7,3	3,6	2,4	9,6	6,8	5,6	5,8	
Kledingindustrie	14	0	3,6	1,2	5,7	-5,5	0,5	2,2	2,7	-3,2	4,4	0,3	2,1	4,3	
Leder- en schoenenindustrie	15	0	-7,3	10,2	18,9	4,9	-4,1	0,9	-6,4	4,5	-4,3	0,3	7,2	0,7	
Papier- en grafische industrie	17-18	3	1,5	2,6	1,8	7,7	2,3	1,7	3,4	1,0	2,5	1,9	0,8	3,9	
Papier(waren)industrie	17	1	2,4	5,2	6,8	6,9	0,1	1,0	1,3	-1,5	3,4	-0,1	-0,1	-1,0	
Grafische industrie	18	2	0,7	0,3	-2,6	8,4	4,3	2,3	5,3	3,3	1,7	3,6	1,5	9,1	
Hout- en bouwmaterialenindustrie	16/23	3	1,4	3,8	4,8	6,0	6,3	7,4	4,5	1,8	5,3	9,6	7,3	5,0	
Houtindustrie	16	1	3,6	2,7	2,5	2,9	3,7	4,0	9,7	-1,6	2,7	4,7	4,7	8,1	
Bouwmaterialenindustrie	23	2	0,4	4,4	5,9	7,5	7,7	9,0	1,9	3,5	6,5	11,9	8,5	3,5	
Meubelindustrie	31	1	1,0	-1,0	-2,3	0,0	6,5	4,3	8,7	7,7	8,6	1,6	2,5	6,9	
Overige industrie (rest)	32	4	-1,6	-3,2	-0,8	0,3	0,3	1,7	-3,4	-1,4	0,8	3,8	0,6	-6,7	
Reparatie, onderhoud en service	33	3	0,8	-1,8	-8,3	1,5	6,2	10,4	4,5	4,5	11,3	6,4	14,2	11,9	
Metaal-, machine- en transport-middelenindustrie	24-30/33	23	2,9	8,7	8,8	11,2	6,6	5,4	5,3	5,6	6,8	4,2	5,1	3,5	
Metaal-, machine- en transport-middelenindustrie (excl. reparatie, onderhoud en service)	24-30	21	3,1	9,9	10,7	12,4	6,6	4,8	5,4	5,7	6,3	3,9	4,2	2,6	
Openbare nutsbedrijven	35/36	12	5,3	2,2	-1,8	-0,7	2,6	4,0	9,9	9,2	3,7	6,4	1,4	0,0	
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenbeweging															
procentuele mutatie t.o.v. de voorgaande periode															
Nijverheid ²⁾	06-39	100	2,3	2,0	0,0	2,1	0,6	-4,2	3,0	-1,7	-3,9	0,5	-1,3	-0,6	
Delfstoffenwinning	06-08	19	-3,7	-9,9	-2,4	1,2	-0,8	-40,2	24,8	-10,1	-37,0	-1,4	-12,3	-0,2	
Industrie	10-33	67	2,9	3,9	0,6	2,3	0,4	0,1	-1,0	-0,1	0,3	0,5	-0,2	-0,9	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10-12	14	2,9	1,0	2,7	1,3	-0,1	-1,5	-1,7	-0,1	-1,5	1,4	-1,1	0,6	
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie	19-22	16	5,0	1,5	-1,2	1,5	1,4	-0,1	-2,3	0,3	1,0	-1,2	1,1	-2,5	
Basismetaal- en metaalproducten-industrie	24-25	7	0,9	2,8	0,8	1,4	-0,3	0,4	-0,1	0,5	0,4	-0,6	0,1	0,7	
Elektrotechnische en machine-industrie	26-28	10	1,4	13,1	1,4	3,5	1,0	0,1	-0,6	-0,1	0,5	0,8	-2,2	-0,8	
Transportmiddelenindustrie	29-30	3	12,3	14,3	-3,2	6,7	-0,2	0,2	-2,0	-0,7	-2,2	4,5	2,0	-3,4	
Overige industrie	13-18/23/31-33	16	0,2	0,5	1,4	2,1	-0,2	1,4	0,5	-0,8	1,6	0,3	0,0	-0,6	
Openbare nutsbedrijven	35/36	12	5,3	2,2	-1,4	2,0	2,7	0,3	12,7	-3,3	-1,9	1,9	-2,2	1,2	

¹⁾ Aandeel in de toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen, volgens Nationale rekeningen 2013).²⁾ Exclusief bouwnijverheid en -installatiebedrijven.

4. Inkomen en bestedingen

Consument iets minder positief

De stemming onder consumenten is in augustus iets minder positief dan in juli. Het consumentenvertrouwen daalt 2 punten en komt uit op 21. Het oordeel over het economisch klimaat is iets minder positief. De koopbereidheid verandert niet.

Met 21 ligt het consumentenvertrouwen in augustus ruim boven het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar (-3). Het vertrouwen bereikte in januari 2000 de hoogste stand ooit (36). Het dieptepunt werd bereikt in maart 2013 (-41). Het consumentenvertrouwen ligt al sinds eind 2016 boven de 20.

Consumenten minder positief over de economie

Consumenten oordelen in augustus minder positief over de economie dan in juli. De deelindicator Economisch klimaat daalt van 43 naar 40. Zowel het oordeel over de afgelopen als dat over de komende twaalf maanden was minder positief dan in juli.

De koopbereidheid blijft gelijk in augustus. Deze deelindicator komt net als in juli uit op 9. Zowel over hun eigen financiële situatie als over de vraag of het een goede tijd is om grote aankopen te doen veranderde de mening van de consumenten nauwelijks.

Consumentenconjunctuuronderzoek¹⁾

(08)

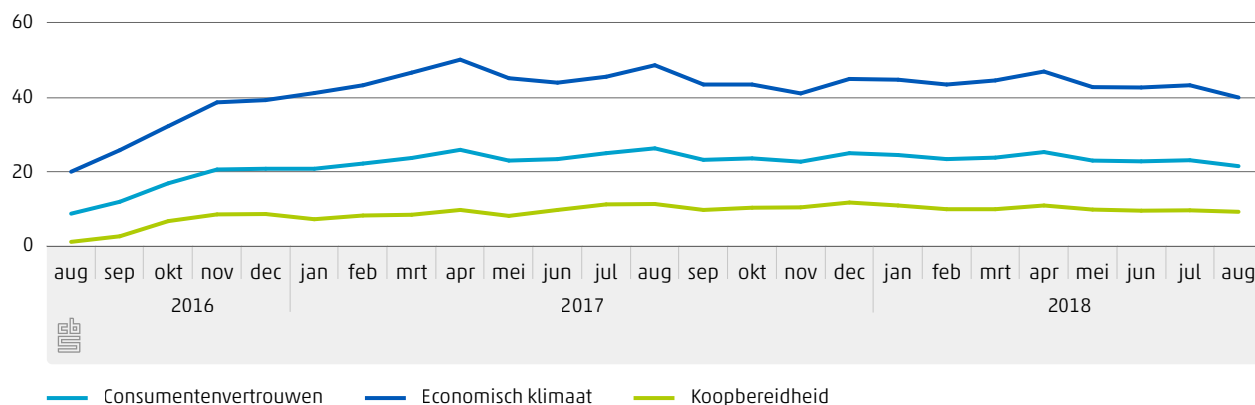
	Jan	Febr	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Index van consumentenvertrouwen ²⁾												
2003	-29	-32	-34	-35	-34	-34	-36	-33	-33	-32	-27	-25
2004	-27	-20	-19	-20	-22	-22	-18	-16	-17	-20	-21	-25
2005	-24	-19	-15	-11	-14	-20	-22	-25	-26	-22	-15	-10
2006	-7	-6	-3	1	4	11	12	11	13	14	14	16
2007	19	20	20	20	21	25	23	22	10	4	1	2
2008	1	-4	-5	-7	-12	-16	-26	-28	-25	-25	-26	-26
2009	-27	-28	-30	-26	-22	-19	-19	-14	-12	-14	-11	-7
2010	-4	-6	-6	-7	-9	-13	-11	-7	-8	-7	-3	-7
2011	-4	0	1	-2	-4	-6	-8	-16	-27	-34	-35	-36
2012	-37	-36	-36	-32	-34	-37	-33	-31	-28	-29	-33	-38
2013	-37	-41	-41	-37	-32	-33	-35	-32	-31	-26	-16	-11
2014	-6	-2	1	4	6	6	5	2	-2	1	-2	-4
2015	-2	-1	7	10	11	14	13	13	11	12	14	13
2016	11	6	2	6	7	11	9	9	12	17	20	21
2017	21	22	24	26	23	23	25	26	23	23	23	25
2018	24	23	24	25	23	23	23	21				

	Jan	Febr	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Index van het economisch klimaat²⁾												
2003	-55	-59	-62	-61	-56	-54	-57	-50	-48	-47	-38	-33
2004	-37	-23	-20	-21	-26	-26	-20	-16	-17	-21	-24	-29
2005	-29	-19	-9	1	-4	-17	-22	-27	-29	-19	-8	2
2006	6	7	13	19	24	34	34	32	33	35	35	37
2007	41	41	39	37	37	42	38	35	12	1	-2	1
2008	-2	-12	-15	-18	-28	-35	-51	-54	-47	-48	-50	-53
2009	-57	-59	-63	-55	-42	-37	-36	-28	-22	-28	-21	-10
2010	-6	-9	-8	-7	-9	-18	-14	-7	-7	-3	4	-4
2011	4	12	12	9	3	-4	-8	-26	-48	-61	-64	-65
2012	-66	-61	-60	-51	-54	-59	-50	-47	-40	-39	-47	-57
2013	-58	-61	-60	-53	-42	-42	-46	-39	-37	-29	-11	0
2014	8	12	18	23	25	25	25	18	9	13	7	4
2015	6	6	22	30	31	38	34	34	28	28	31	27
2016	23	16	5	12	15	23	20	20	26	32	39	39
2017	41	43	47	50	45	44	46	49	43	43	41	45
2018	45	43	45	47	43	43	43	40				
Index van de koopbereidheid²⁾												
2003	-12	-14	-16	-18	-19	-20	-22	-22	-23	-22	-20	-19
2004	-20	-17	-19	-19	-19	-19	-17	-17	-17	-19	-20	-21
2005	-20	-19	-20	-19	-20	-23	-22	-23	-24	-23	-20	-18
2006	-16	-15	-13	-11	-9	-5	-3	-2	0	1	0	1
2007	5	6	7	9	10	13	13	14	9	5	3	2
2008	3	2	1	0	-1	-4	-10	-11	-10	-10	-11	-8
2009	-7	-6	-7	-7	-8	-7	-7	-5	-5	-5	-5	-4
2010	-3	-4	-4	-6	-9	-10	-9	-7	-9	-9	-7	-9
2011	-9	-7	-7	-9	-9	-8	-8	-9	-13	-16	-15	-17
2012	-18	-19	-20	-19	-21	-22	-21	-21	-20	-23	-24	-25
2013	-23	-27	-29	-26	-25	-27	-27	-27	-26	-23	-20	-18
2014	-15	-11	-10	-9	-8	-7	-7	-9	-9	-8	-8	-9
2015	-8	-6	-4	-4	-3	-1	0	-1	0	1	3	4
2016	3	0	0	1	2	3	2	1	3	7	8	8
2017	7	8	8	10	8	10	11	11	10	10	10	12
2018	11	10	10	11	10	9	9	9				

¹⁾ Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Commissie; het aantal respondenten is 1063 in de maand augustus 2018.

²⁾ Na correctie voor seizoeninvloeden. De seizoencorrectie wordt in februari van elk jaar aangepast. Hierdoor zijn verschillen mogelijk met eerder gepubliceerde uitkomsten.

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid (na correctie voor seizoeninvloeden)

5. Internationale handel

Internationale handel in goederen

De maandcijfers van de internationale handel in goederen worden twee maal per jaar nader vastgesteld. De eerste keer als het desbetreffende kwartaal is afgerond, de tweede keer als het desbetreffende jaar wordt afgesloten. Het verslagjaar wordt normaliter afgesloten in de maand november van het daaropvolgende jaar. De cijfers van het verslagjaar 2016 zijn inmiddels definitief.

I. Internationale handel in goederen

(08)

	Jun 2016– mei 2017*	Jun 2017*– mei 2018*	2017*						2018*				
			jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei
	mln euro												
Invoerwaarde	393 746	422 110	32 365	33 437	33 692	35 087	37 080	34 393	37 079	34 667	37 542	35 384	36 759
Uitvoerwaarde	447 406	475 077	36 817	36 794	39 571	39 370	42 225	37 979	39 992	38 557	42 996	38 489	41 484
Handelsbalans	53 659	52 966	4 452	3 357	5 879	4 283	5 144	3 586	2 913	3 890	5 454	3 105	4 725
	%												
Dekkingspercentage	113,6	112,5	113,8	110,0	117,4	112,2	113,9	110,4	107,9	111,2	114,5	108,8	112,9

II. Aandeel wederuitvoer in de Nederlandse export van goederen

(08)

	Jun 2016– mei 2017*	Jun 2017*– mei 2018*	2017*						2018*				
			jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei
Uitvoerwaarde	mln euro												
	447 406	475 077	36 817	36 794	39 571	39 370	42 225	37 979	39 992	38 557	42 996	38 489	41 484
	196 924	210 321	16 367	16 440	17 455	17 607	18 670	16 472	17 846	16 954	18 887	17 263	18 334
	%												
Aandeel	44,0	44,3	44,5	44,7	44,1	44,7	44,2	43,4	44,6	44,0	43,9	44,9	44,2

III. Invoerwaarde van goederen per land

(08)

	Mei 2018*	Mei 2018* t.o.v. mei 2017*	Jan-meï 2018*	Jan-meï 2018* t.o.v. jan-meï 2017*
	mln euro	%	mln euro	%
Totaal	36 759	3,6	181 431	6,2
Europa	23 209	4,1	115 096	8,1
wo.				
EU (exclusief Nederland)	19 961	3,9	98 644	8,2
België	3 768	0,7	18 151	4,6
Bulgarije	47	17,5	255	15,4
Cyprus	6	-25,0	38	22,6
Denemarken	340	13,0	1 697	11,5
Duitsland	6 720	3,6	33 170	8,7
Estland	25	0,0	118	-9,2
Finland	397	10,9	1 858	4,7
Frankrijk	1 344	-2,1	7 033	4,3
Griekenland	53	8,2	245	7,5
Hongarije	203	0,5	1 009	5,0
Ierland	529	9,1	2 579	14,3
Italië	889	-3,7	4 496	9,3
Kroatië	16	-33,3	76	-38,7
Letland	34	-34,6	234	-8,6
Litouwen	86	14,7	408	24,4
Luxemburg	80	9,6	411	8,7
Malta	3	-57,1	44	91,3
Oostenrijk	236	9,8	1 184	16,1
Polen	743	6,4	3 619	5,4
Portugal	194	11,5	899	8,6
Roemenië	138	29,0	624	18,6
Slovenië	45	4,7	219	7,4
Slowakije	129	17,3	579	7,8
Spanje	786	13,3	3 605	7,4
Tsjechië	392	-7,8	2 466	22,2
Verenigd Koninkrijk	2 182	12,4	10 716	15,2
Zweden	532	-5,3	2 634	-6,0
Noorwegen	992	-0,9	5 258	15,6
Rusland	1 541	18,9	7 544	2,0
Turkije	289	23,5	1 424	21,1
Zwitserland	173	-25,4	972	-3,0
Afrika	993	20,1	4 857	15,0
Amerika	4 145	0,4	19 723	1,6
wo.				
Argentinië	104	62,5	497	35,8
Brazilië	319	-22,8	1 613	-13,5
Canada	184	38,3	691	4,9
Mexico	221	88,9	908	64,8
Verenigde Staten	2 773	-2,9	13 351	-1,6
Azië	7 879	-0,1	39 087	0,7
wo.				
China	3 113	-1,0	15 028	3,6
Hongkong	436	11,5	2 189	9,7
India	298	20,2	1 377	-16,0
Indonesië	231	-17,8	1 212	-10,1
Iran	105	5 150,0	182	-31,1

III. Invoerwaarde van goederen per land (slot)

(08)

	Mei 2018*		Mei 2018* t.o.v. mei 2017*	Jan-meï 2018*		Jan-meï 2018* t.o.v. jan-meï 2017*
	mln euro	%		mln euro	%	
Israël	110		-32,1	674		-9,2
Japan	645		-3,2	3 319		4,1
Koeweit	22		-81,2	354		-41,4
Maleisië	512		-3,9	2 785		-0,6
Saoedi-Arabië	96		-46,4	619		38,2
Singapore	366		22,4	1 639		16,7
Taiwan	285		11,8	1 309		6,3
Thailand	237		10,7	1 341		18,9
Verenigde Arabische Emiraten	105		200,0	645		40,5
Vietnam	395		-16,3	1 981		-10,7
Zuid-Korea	310		14,0	1 544		2,4
Oceanië	190		2,2	982		10,0
Overige	338		126,8	1 657		63,4

IV. Uitvoerwaarde van goederen per land

(08)

	Mei 2018*		Mei 2018* t.o.v. mei 2017*	Jan-meï 2018*		Jan-meï 2018* t.o.v. jan-meï 2017*
	mln euro	%		mln euro	%	
Totaal	41 484		4,2	201 518		4,0
Europa	32 041		4,6	154 952		3,8
wo.						
EU (exclusief Nederland)	29 823		4,7	144 024		3,7
België	4 393		9,4	20 820		3,0
Bulgarije	85		13,3	431		14,0
Cyprus	35		12,9	181		36,1
Denemarken	531		1,0	2 633		6,6
Duitsland	9 442		1,7	45 933		2,2
Estland	79		9,7	387		2,9
Finland	436		14,1	1 992		9,3
Frankrijk	3 279		3,6	16 177		5,6
Griekenland	191		0,0	905		-0,8
Hongarije	303		-0,3	1 553		11,6
Ierland	322		5,6	1 630		10,1
Italië	1 701		7,2	8 442		7,6
Kroatië	60		9,1	279		3,3
Letland	49		-7,5	242		-2,0
Litouwen	100		12,4	459		5,0
Luxemburg	108		3,8	501		5,0
Malta	29		52,6	167		67,0
Oostenrijk	522		1,6	2 544		4,8
Polen	1 079		2,2	5 255		6,4
Portugal	250		4,6	1 263		6,7
Roemenië	220		-2,2	1 070		9,1
Slovenië	74		15,6	369		9,2
Slowakije	143		7,5	659		3,6

IV. Uitvoerwaarde van goederen per land (slot)

(08)

	Mei 2018*		Mei 2018* t.o.v. mei 2017*	Jan-meï 2018*		Jan-meï 2018* t.o.v. jan-meï 2017*
	mln euro	%		mln euro	%	
Spanje	1 306		9,3	6 144		6,2
Tsjechië	620		11,7	3 056		11,2
Verenigd Koninkrijk	3 498		6,3	16 202		-0,6
Zweden	849		1,4	4 132		1,1
Noorwegen	385		4,6	1 782		-4,2
Rusland	463		-6,5	2 268		5,6
Turkije	528		10,2	2 512		6,1
Zwitserland	512		0,4	2 589		4,9
Afrika	1 284		2,6	6 567		20,1
Amerika	3 191		9,4	14 969		6,1
wo.						
Argentinië	67		-18,3	317		7,1
Brazilië	164		-19,6	1 137		4,4
Canada	412		16,4	1 542		1,6
Mexico	261		53,5	1 097		18,6
Verenigde Staten	1 845		7,5	8 843		5,1
Azië	4 106		1,0	21 014		-0,2
wo.						
China	987		2,1	4 038		-12,3
Hongkong	166		4,4	848		1,1
India	165		-10,8	838		2,9
Indonesië	48		-26,2	311		-16,6
Iran	73		28,1	321		36,0
Israël	148		3,5	922		23,3
Japan	295		11,7	1 749		19,1
Koeweit	49		40,0	271		-5,2
Maleisië	87		-42,8	446		-25,3
Saoedi-Arabië	272		71,1	1 143		19,1
Singapore	368		9,5	2 144		-16,0
Taiwan	279		-13,6	1 404		-5,9
Thailand	92		2,2	481		-2,2
Verenigde Arabische Emiraten	198		-10,4	1 517		19,6
Vietnam	91		12,3	413		15,7
Zuid-Korea	379		-8,0	2 040		13,5
Oceanië	347		26,2	1 549		20,4
Overige	521		-22,5	2 469		-6,4

V. Invoerwaarde per goederensoort

(08)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification		Mei 2018*		Jan-meï 2018*	
		t.o.v. mei 2017*		t.o.v. jan-meï 2017*	
		mln euro	%	mln euro	%
Totaal		36 759		181 431	6,2
00	Levende dieren, m.u.v. dieren bedoeld bij afdeling 03	113	-2,1	515	-6,2
01	Vlees en vleesproducten	395	-7,8	1 965	-0,4
02	Zuivelproducten en eieren	410	5,6	1 816	11,6
03	Vis, schaal- en weekdieren en bereidingen daarvan	232	-5,8	1 136	4,1
04	Granen en graanproducten	414	-7,5	2 027	1,0
05	Groenten en fruit	1 058	5,0	5 182	4,4
06	Suiker en suikerwerken, honing	80	-8,7	400	-0,7
07	Koffie, thee, cacao, specerijen en fabricaten daarvan	438	-6,0	2 332	-8,4
08	Veevoeder (m.u.v. niet gemalen granen)	275	-9,1	1 250	-2,6
09	Bereide voedingsmiddelen, n.a.g.	255	3,7	1 252	13,3
11	Dranken	274	3,6	1 217	4,7
12	Tabak en tabaksfabrikaten	87	-13,7	385	-19,9
21	Ongelooide huiden en vellen	13	-14,8	66	-10,6
22	Oliehoudende zaden en vruchten	217	-22,7	1 144	-9,7
23	Ruwe, synthetische en geregenereerde rubber	45	-8,3	205	-1,2
24	Kurk en hout	134	1,7	617	8,2
25	Papierstof en papierafval	121	10,1	591	15,3
26	Textielvezels, textielafval en lompen	32	-3,8	149	2,8
27	Natuurlijke meststoffen en ruwe minerale producten	95	-10,0	455	2,8
28	Metaalerts en metaalafval	410	22,9	1 824	14,4
29	Andere ruwe dierlijke en plantaardige producten	335	3,9	1 630	4,0
32	Steenkool, cokes en briquettes	189	30,1	974	-7,6
33	Ruwe aardolie en aardolieproducten	5 044	15,1	25 432	7,9
34	Aardgas en industriegas	1 075	40,6	5 326	41,4
35	Elektrische energie	99	36,5	393	27,4
41	Dierlijke oliën en vetten	17	-8,5	88	7,9
42	Plantaardige oliën en vetten	294	-26,6	1 395	-19,1
43	Bereide oliën en vetten; was; mengsels en bereidingen van oliën en vetten n.a.g.	56	-31,9	361	11,0
51	Organische chemische producten	1 121	-6,1	5 724	3,3
52	Anorganische chemische producten	254	7,2	1 172	6,1
53	Kleur-, looi- en verfstoffen	168	-12,7	797	-5,9
54	Medicinale en farmaceutische producten	1 151	-11,7	5 750	-2,5
55	Etherische oliën, parfumerieën, zeep en reinigingsmiddelen	362	0,1	1 789	5,2
56	Kunstmatige meststoffen	48	-27,9	243	-19,6
57	Kunststof in primaire vormen	530	11,5	2 462	7,7
58	Werken van kunststof n.a.g.	257	1,0	1 244	3,9
59	Andere chemische producten, n.a.g.	679	10,9	3 211	9,9
61	Leder en lederwaren, bereide pelterijen	20	-1,1	100	0,5
62	Rubberwaren, n.a.g.	302	0,0	1 390	2,3
63	Kurk- en houtwaren, behalve meubelen	163	1,9	802	6,5
64	Papier, karton en artikelen	414	1,9	1 972	6,1
65	Garens, weefsels e.d.	365	-3,5	1 788	3,2
66	Fabricaten van niet-metaalhoudende mineralen, n.a.g.	310	5,2	1 480	7,0
67	IJzer en staal	827	-1,8	4 185	4,7
68	Non-ferrometalen	651	13,1	3 028	17,2
69	Metaalwaren, n.a.g.	746	2,8	3 591	6,6
71	Generatoren en motoren	555	0,5	2 797	3,7
72	Gespecialiseerde machines	873	14,2	4 235	21,6
73	Machines voor metaalbewerking	87	22,8	411	-3,7
74	Diverse machines, n.a.g.	1 179	8,2	5 693	9,0
75	Kantoor- en automatische gegevensverwerkende machines	1 639	-14,4	9 553	0,1

V. Invoerwaarde per goederensoort (slot)

(08)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification		Mei 2018*		Jan-meï 2018*	
		t.o.v. mei 2017*		t.o.v. jan-meï 2017*	
		mln euro	%	mln euro	%
76	Toestellen voor telecommunicatie en voor opnemen en weergeven van geluid	2 068	-4,2	9 816	-5,0
77	Elektrische apparaten, n.a.g.	2 537	20,6	11 910	24,3
78	Voertuigen voor wegvervoer	2 432	14,6	10 699	14,3
79	Ander vervoermaterieel	143	-48,9	1 651	-2,7
81	Geprefabriceerde bouwwerken, sanitaire artikelen, installaties voor centrale verwarming en verlichtingstoestellen, n.a.g.	149	-5,3	752	4,6
82	Meubelen en toebehoren, artikelen voor bedden e.d. artikelen	386	-1,4	1 981	7,2
83	Reisartikelen, handtassen e.d. artikelen	125	-4,0	567	-3,4
84	Kleding en toebehoren	890	5,5	4 879	7,6
85	Schoeisel	283	-10,4	1 599	-5,9
87	Instrumenten en apparaten voor beroepsuitoefening, wetenschap, n.a.g.	1 062	9,2	5 116	8,3
88	Apparaten en benodigdheden voor fotografie, optiek e.d.; uurwerken	287	-0,6	1 408	4,0
89	Diverse fabricaten, n.a.g.	1 465	0,4	7 279	2,0
93	Boordprovisie en benodigdheden voor schepen en vliegtuigen n.a.g.	18	28,9	86	25,5
96	Niet in circulatie zijnde munten, behalve gouden munten	0	-94,0	0	-57,7
97	Niet-monetair goud	9	-92,3	145	-70,7

VI. Uitvoerwaarde per goederensoort

(08)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification		Mei 2018*		Jan-meï 2018*	
		t.o.v. mei 2017*		t.o.v. jan-meï 2017*	
		mln euro	%	mln euro	%
Totaal		41 484	4,2	201 518	4,0
00	Levende dieren, m.u.v. dieren bedoeld bij afdeling 03	172	-11,5	839	-9,8
01	Vlees en vleesproducten	770	-5,1	3 648	-1,0
02	Zuivelproducten en eieren	772	0,3	3 695	1,8
03	Vis, schaal- en weekdieren en bereidingen daarvan	313	2,0	1 514	4,1
04	Granen en graanproducten	241	7,5	1 150	10,4
05	Groenten en fruit	1 699	2,7	7 464	1,3
06	Suiker en suikerwerken, honing	138	-4,2	677	3,9
07	Koffie, thee, cacao, specerijen en fabricaten daarvan	464	-11,4	2 420	-9,7
08	Veevoeder (m.u.v. niet gemalen granen)	397	4,6	1 878	3,5
09	Bereide voedingsmiddelen, n.a.g.	592	1,2	2 846	6,9
11	Dranken	415	1,8	1 780	-0,9
12	Tabak en tabaksfabrikaten	107	-29,1	493	-33,3
21	Ongelooide huiden en vellen	29	-21,3	132	-15,6
22	Oliehoudende zaden en vruchten	93	-47,1	490	-19,4
23	Ruwe, synthetische en geregenereerde rubber	57	-7,5	279	-5,5
24	Kurk en hout	50	0,0	227	0,6
25	Papierstof en papierafval	105	4,3	474	-1,8
26	Textielvezels, textielafval en lompen	32	17,8	137	-6,7
27	Natuurlijke meststoffen en ruwe minerale producten	120	20,8	561	12,4
28	Metaalerts en metaalafval	488	25,8	2 314	14,6
29	Andere ruwe dierlijke en plantaardige producten	1 234	4,7	5 637	4,7

VI. Uitvoerwaarde per goederensoort (slot)

(08)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification		Mei 2018*		Jan-meï 2018*	
		t.o.v. mei 2017*		t.o.v. jan-meï 2017*	
		mln euro	%	mln euro	%
32	Steenkool, cokes en briketten	56	-32,7	337	-22,1
33	Ruwe aardolie en aardolieproducten				
34	Aardgas en industriegas	775	51,2	4 557	20,4
35	Elektrische energie	41	-29,4	336	-25,5
41	Dierlijke oliën en vetten	16	-2,8	87	-17,3
42	Plantaardige oliën en vetten	249	-13,3	1 194	-5,9
43	Bereide oliën en vetten; was; mengsels en bereidingen van oliën en vetten n.a.g.	93	9,4	405	-0,2
51	Organische chemische producten	1 530	4,4	7 595	3,1
52	Anorganische chemische producten	301	2,8	1 447	0,3
53	Kleur-, looi- en verfstoffen	282	-7,7	1 330	-1,4
54	Medicinale en farmaceutische producten	1 929	-3,1	10 080	1,5
55	Etherische oliën, parfumerieën, zeep en reinigingsmiddelen	460	5,5	2 177	4,0
56	Kunstmatige meststoffen	119	-11,7	658	-12,3
57	Kunststof in primaire vormen	1 281	1,8	6 213	4,9
58	Werken van kunststof n.a.g.	265	3,4	1 267	3,1
59	Andere chemische producten, n.a.g.	1 019	18,8	4 582	12,3
61	Leder en lederwaren, bereide pelterijen	24	-15,6	110	-13,3
62	Rubberwaren, n.a.g.	252	-6,7	1 264	-2,3
63	Kurk- en houtwaren, behalve meubelen	79	8,6	372	8,6
64	Papier, karton en artikelen	432	5,0	2 092	6,2
65	Garens, weefsels e.d.	449	1,0	2 170	4,1
66	Fabricaten van niet-metaalhoudende mineralen, n.a.g.	243	-4,3	1 147	-1,5
67	IJzer en staal	900	-3,9	4 275	-5,9
68	Non-ferrometalen	552	6,7	2 630	7,1
69	Metaalwaren, n.a.g.	756	2,7	3 708	6,3
71	Generatoren en motoren	560	-13,1	2 790	-4,0
72	Gespecialiseerde machines	1 412	0,0	7 595	13,7
73	Machines voor metaalbewerking	86	-6,1	465	5,4
74	Diverse machines, n.a.g.	1 343	9,9	6 457	12,2
75	Kantoor- en automatische gegevensverwerkende machines	1 581	-10,5	8 777	-2,8
76	Toestellen voor telecommunicatie en voor opnemen en weergeven van geluid	1 862	0,8	9 087	1,6
77	Elektrische apparaten, n.a.g.	2 208	25,3	10 042	16,5
78	Voertuigen voor wegvervoer	1 859	2,9	9 256	9,3
79	Ander vervoermaterieel	356	-6,4	2 107	6,7
81	Geprefabriceerde bouwwerken, sanitaire artikelen, installaties voor centrale verwarming en verlichtingstoestellen, n.a.g.	165	-20,2	838	-1,5
82	Meubelen en toebehoren, artikelen voor bedden e.d. artikelen	217	2,3	1 108	6,8
83	Reisartikelen, handtassen e.d. artikelen	129	16,4	585	10,3
84	Kleding en toebehoren	655	12,4	3 421	8,6
85	Schoeisel	246	9,5	1 284	6,4
87	Instrumenten en apparaten voor beroepsuitoefening, wetenschap, n.a.g.	1 196	6,8	5 940	9,6
88	Apparaten en benodigdheden voor fotografie, optiek e.d.; uurwerken	263	-5,1	1 207	-5,9
89	Diverse fabricaten, n.a.g.	1 681	3,7	8 411	2,9
93	Boordprovisie en benodigdheden voor schepen en vliegtuigen n.a.g.	205	42,3	898	41,1
96	Niet in circulatie zijnde munten, behalve gouden munten	0	-93,5	1	-64,8
97	Niet-monetair goud	43	-45,8	217	-58,1

6. Prijzen

Grootste stijging consumentenprijzen in bijna 5 jaar

De consument betaalde in juli 2,1 procent meer voor goederen en diensten dan een jaar eerder. In juni was dat 1,7 procent. Voor het eerst na september 2013 is de prijsstijging van goederen en diensten op jaarbasis groter dan 2 procent.

De CPI is een belangrijke indicator voor het verschijnsel inflatie, maar is niet hetzelfde. De index geeft het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten zoals dagelijkse boodschappen, kleding, benzine, huur en verzekeringspremies. Inflatie is breder dan de prijsontwikkeling van consumentengoederen en -diensten, want bijvoorbeeld ook koopwoningen, industriële producten, aandelen en goud veranderen van prijs.

De consumentenprijsindex (CPI) is één van de inflatie-indicatoren die is opgenomen in [het prijzendashboard](#). Hierin staan ook andere inflatie-indicatoren zoals de prijsindex bestaande koopwoningen en de in- en uitvoerprijzen van de industrie.

Woninghuren harder gestegen

Vooraf door de ontwikkeling van de woninghuren was de jaar-op-jaarstijging van consumentenprijzen groter dan in juni. De meeste woninghuren worden jaarlijks in juli verhoogd. In juli 2018 waren de huren gemiddeld 2,3 procent hoger dan een jaar eerder. Vorig jaar stegen de huren met 1,6 procent. Verder werden elektriciteit en aardgas duurder. Dit had ook een opwaarts effect op de ontwikkeling van consumentenprijzen.

Consumentenprijzen in Nederland stijgen minder dan in de eurozone

Naast de consumentenprijsindex (CPI) berekent het CBS ook de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP). In juli waren goederen en diensten in Nederland volgens de HICP 1,9 procent duurder dan een jaar eerder. Dat was in juni nog 1,7 procent. In de eurozone nam de prijsstijging toe van 2,0 naar 2,1 procent. De stijging van consumentenprijzen in Nederland is, net als vorige maand, lager dan in de eurozone.

De HICP wordt volgens de Europees geharmoniseerde methode berekend zodat deze kan worden vergeleken met andere lidstaten van de Europese Unie. De prijsindexcijfers voor de eurozone en de Europese Unie als geheel worden berekend uit de HICP's van de afzonderlijke lidstaten. De Europese Centrale Bank (ECB) gebruikt deze cijfers voor het monetaire beleid.

De HICP houdt in tegenstelling tot de CPI geen rekening met de kosten van het wonen in de eigen woning. In de CPI worden deze kosten berekend aan de hand van de ontwikkeling van woninghuren.

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2015=100)

(08)

					2017	2018					
		Wegings- coëfficiënt	2015	2016	2017	aug	apr	mei	jun	jul	aug*
0	Totaal bestedingen	100 000	100,00	100,32	101,70	102,27	103,11	103,42	103,10	104,28	104,62
1	Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11 753	100,00	100,95	103,64	104,62	104,03	104,43	104,22	104,43	105,04
	Voedingsmiddelen	10 769	100,00	100,81	103,58	104,54	103,95	104,37	104,22	104,49	105,11
	Alcoholvrije dranken	984	100,00	102,42	104,35	105,47	104,93	105,02	104,21	103,73	104,24
2	Alcoholhoudende dranken, tabak en verdovende middelen	2 851	100,00	101,91	102,83	103,57	104,80	105,97	106,11	106,21	105,99
	Alcoholhoudende dranken	1 231	100,00	100,17	100,25	100,70	102,05	102,06	101,60	101,79	101,28
	Tabak	1 620	100,00	103,21	104,74	105,74	106,89	109,01	109,63	109,66	109,67
3	Kleding en schoenen	5 002	100,00	100,58	99,47	93,55	104,85	104,63	99,92	92,23	95,85
	Kleding en kledingstoffen	4 230	100,00	100,88	99,42	93,35	105,31	105,34	100,69	92,43	97,25
	Schoenen	771	100,00	99,14	99,73	94,52	102,83	101,35	96,30	91,56	88,92
4	Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	25 814	100,00	100,60	102,17	102,71	103,90	103,89	104,05	106,23	106,20
	Werkelijke woninghuur	7 447	100,00	102,09	103,93	104,74	104,74	104,74	104,74	107,15	107,15
	Toegerekende huur	12 869	100,00	102,03	103,75	104,49	104,49	104,49	104,49	106,79	106,79
	Onderhoud en reparatie van de woning	503	100,00	100,25	100,93	99,58	102,15	99,75	103,25	102,14	100,34
	Watervoorziening en diverse diensten in verband met de woning	1 321	100,00	99,64	99,02	99,01	98,51	98,51	98,51	98,47	98,46
	Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	3 675	100,00	94,47	96,07	95,90	103,53	103,81	104,41	107,01	107,04
5	Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	5 373	100,00	100,97	101,51	101,10	101,83	101,80	102,40	101,54	101,44
	Meubelen en stoffering, vloerbedekking	2 121	100,00	101,14	101,28	100,38	103,21	102,91	103,50	102,28	101,38
	Huishoudtextiel	397	100,00	101,82	102,90	103,34	102,86	102,63	105,39	102,42	103,12
	Huishoudelijke apparaten	639	100,00	99,17	96,79	95,82	95,25	96,94	97,40	97,56	98,37
	Glas, servies en huishoudelijke artikelen	523	100,00	100,60	101,22	99,90	98,69	98,15	98,08	95,54	97,10
	Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	262	100,00	97,21	98,01	97,57	94,75	93,38	96,97	96,75	95,24
	Goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning	1 431	100,00	102,10	104,22	104,89	104,87	104,95	104,68	104,97	105,08
6	Gezondheid	2 378	100,00	98,04	98,65	98,89	100,20	99,72	99,98	100,10	100,21
	Medische producten, apparaten en toestellen	880	100,00	96,91	97,21	97,66	98,80	97,51	98,21	98,45	98,75
	Extramurale gezondheidszorg	1 498	100,00	98,69	99,49	99,60	101,02	101,02	101,02	101,07	101,07
7	Vervoer	11 188	100,00	98,95	101,82	102,41	104,44	106,35	105,30	107,17	107,87
	Aankoop van voertuigen	3 337	100,00	101,79	103,94	104,14	105,79	106,28	106,40	106,31	106,88
	Gebruik van privé-voertuigen	5 832	100,00	97,43	100,71	99,02	103,41	105,50	105,73	105,32	106,30
	Vervoersdiensten	2 019	100,00	99,15	101,50	109,70	105,07	108,76	102,15	113,77	113,87
8	Communicatie	3 089	100,00	95,16	88,64	87,13	82,97	83,08	82,43	83,24	83,49
	Post- en pakketdiensten	106	100,00	101,70	104,37	104,62	108,70	108,70	108,70	108,70	108,70
	Telefoonapparatuur	471	100,00	87,88	70,59	63,20	67,13	65,87	64,53	64,68	63,81
	Telefoon- en internetdiensten	2 513	100,00	96,02	91,14	90,80	84,67	85,12	84,62	85,60	86,12
9	Recreatie en cultuur	10 146	100,00	101,05	102,46	105,45	102,69	101,67	101,73	106,61	105,76
	Audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	1 623	100,00	98,11	97,32	97,05	94,84	91,05	90,88	90,68	91,67
	Overige grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	395	100,00	102,27	104,32	102,63	106,21	106,41	106,41	105,85	105,85
	Overige artikelen en overig materieel voor recreatie, tuinen en huisdieren	2 225	100,00	102,51	103,61	103,52	104,75	106,15	106,20	107,55	106,98
	Diensten op het gebied van recreatie en cultuur	3 272	100,00	101,16	102,30	103,51	103,20	104,18	103,76	105,18	104,69
	Kranten, boeken en schrijfwaren	1 058	100,00	106,01	106,92	107,49	107,92	107,27	106,97	107,01	105,52
	Pakketreizen	1 572	100,00	98,03	102,97	119,85	102,29	95,95	97,60	125,47	121,58
10	Onderwijs	763	100,00	100,76	102,14	102,11	102,99	103,14	103,14	103,14	103,14
	Secundair onderwijs	315	100,00	100,77	101,27	101,31	101,31	101,31	101,31	101,31	101,31
	Tertiair onderwijs	379	100,00	101,56	103,52	103,28	104,42	104,42	104,42	104,42	104,42
	Onderwijs dat niet naar niveau kan worden ingedeeld	70	100,00	99,06	101,39	102,22	105,68	107,34	107,34	107,34	107,34
11	Restaurants en hotels	6 305	100,00	101,72	105,33	110,21	107,37	109,01	108,08	111,94	113,03
	Catering diensten	5 560	100,00	101,90	104,37	104,81	106,42	106,59	106,68	107,06	107,22
	Accommodatie	745	100,00	100,49	111,36	145,83	113,94	126,03	117,87	146,33	153,97

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2015=100) (slot)

(08)

					2017	2018								
					Wegings- coëfficiënt	2015	2016	2017	aug	apr	mei	jun	jul	aug*
12	Diverse goederen en diensten	8 787	100,00	100,46	101,20	101,16	103,99	104,08	103,73	104,07	104,06			
	Persoonlijke verzorging	2 554	100,00	100,71	100,76	100,30	103,83	104,35	102,98	103,39	103,86			
	Artikelen voor persoonlijk gebruik n,e,g,	546	100,00	101,11	101,06	100,57	101,71	101,13	101,71	101,38	100,69			
	Sociale bescherming	1 634	100,00	101,38	101,03	101,11	102,62	102,55	102,55	102,55	102,55			
	Verzekeringen	1 424	100,00	102,06	106,14	106,49	110,70	110,63	110,70	111,25	110,91			
	Financiële diensten n,e,g,	833	100,00	92,37	90,85	91,09	95,00	95,00	95,00	95,54	95,54			
	Overige diensten n,e,g,	1 797	100,00	101,38	102,69	102,84	104,78	104,78	104,77	105,25	104,99			
13	Consumptiegebonden belastingen	2 059	100,00	100,19	99,48	99,48	100,01	100,01	100,01	100,01	100,01			
	Zuiveringsheffing	501	100,00	101,63	102,80	102,80	103,44	103,44	103,44	103,44	103,44			
	Motorrijtuigenbelasting	1 536	100,00	99,91	98,62	98,62	99,14	99,14	99,14	99,14	99,14			
	Hondenbelasting	21	100,00	88,63	86,88	86,88	85,70	85,70	85,70	85,70	85,70			
14	Consumptie in het buitenland	4 492	100,00	99,34	102,29	102,19	102,91	103,62	105,50	106,36	107,04			
	Voeding buitenland	940	100,00	100,91	102,48	101,94	103,37	103,62	104,31	104,38	104,03			
	Vervoer buitenland	1 030	100,00	93,22	99,99	96,92	101,65	104,49	108,70	110,45	109,77			
	Accomodaties buitenland	686	100,00	103,24	106,00	112,27	107,33	106,49	108,45	109,84	116,35			
	Cafés en restaurants buitenland	984	100,00	101,64	103,42	103,13	103,31	103,57	104,48	105,04	105,03			
	Overige consumptie buitenland	851	100,00	99,95	101,44	100,61	100,69	101,11	102,50	103,09	102,61			

II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2015=100)

(08)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
2010	90,05	90,69	91,77	92,08	92,04	91,60	91,34	91,48	92,05	92,13	92,02	91,82	91,59
2011	91,72	92,41	93,46	93,96	94,03	93,57	94,04	94,19	94,53	94,57	94,28	94,04	93,73
2012	93,99	94,70	95,78	96,17	96,03	95,57	96,20	96,32	96,72	97,29	96,89	96,76	96,04
2013	96,78	97,54	98,58	98,67	98,69	98,32	99,15	99,03	99,08	98,80	98,31	98,36	98,44
2014	98,15	98,57	99,39	99,85	99,51	99,24	100,05	99,98	99,96	99,84	99,25	99,05	99,40
2015	98,15	98,69	99,75	100,39	100,61	100,23	101,00	100,69	100,50	100,41	99,85	99,73	100,00
2016	98,71	99,30	100,31	100,40	100,58	100,26	100,76	100,88	100,57	100,83	100,49	100,71	100,32
2017	100,35	101,09	101,44	101,98	101,65	101,37	102,11	102,27	102,03	102,17	102,00	101,97	101,70
2018	101,82	102,31	102,47	103,11	103,42	103,10	104,28	104,62*					

III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid¹⁾ (2015=100)**(08)**

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
2010	92,15	92,80	93,90	94,20	94,15	93,70	93,44	93,58	94,17	94,27	94,16	93,96	93,71
2011	93,80	94,50	95,54	96,01	96,05	95,58	96,00	96,15	96,48	96,52	96,23	95,98	95,74
2012	95,83	96,55	97,66	98,06	97,91	97,44	98,02	98,15	98,55	98,43	98,03	97,90	97,71
2013	97,35	98,09	99,13	99,18	99,21	98,84	99,68	99,55	99,61	99,32	98,84	98,89	98,97
2014	98,32	98,74	99,57	100,03	99,68	99,44	100,26	100,20	100,18	100,06	99,47	99,27	99,60
2015	98,16	98,70	99,75	100,39	100,62	100,23	101,00	100,68	100,50	100,40	99,84	99,72	100,00
2016	98,67	99,25	100,26	100,32	100,50	100,19	100,68	100,80	100,49	100,76	100,43	100,65	100,25
2017	100,24	100,98	101,34	101,88	101,54	101,31	102,05	102,21	101,97	102,11	101,94	101,90	101,62
2018	101,51	102,01	102,15	102,71	102,99	102,65	103,82	104,13*					

¹⁾ De afgeleide CPI is berekend als de gewone prijsindex exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptie-gebonden belastingen.

IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2015=100)**(08)**

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
1996	67,94	68,29	69,11	69,32	69,04	68,70	68,49	68,36	69,11	69,32	69,18	69,11	68,83
1997	69,11	69,25	69,94	70,01	70,15	69,73	69,80	70,08	70,83	70,90	70,90	70,63	70,11
1998	70,21	70,70	71,45	71,73	71,59	71,25	71,04	71,04	71,73	71,94	71,94	71,66	71,36
1999	71,66	72,14	72,90	73,11	73,11	72,76	72,35	72,83	73,17	73,24	73,38	73,04	72,81
2000	72,83	73,24	74,07	74,34	74,55	74,55	74,34	74,62	75,31	75,58	75,51	75,17	74,51
2001	76,21	76,89	77,77	78,37	78,63	78,34	78,29	78,51	79,33	79,36	79,14	79,04	78,32
2002	79,91	80,32	81,17	81,68	81,60	81,31	81,22	81,38	82,17	82,09	81,72	81,58	81,35
2003	82,07	82,65	83,40	83,48	83,43	83,04	82,95	83,16	83,85	83,67	83,39	82,87	83,16
2004	83,29	83,77	84,45	84,74	84,88	84,27	83,97	84,12	84,83	84,93	84,62	83,92	84,32
2005	84,34	84,99	85,73	85,83	85,76	85,48	85,20	85,52	86,23	86,22	85,99	85,60	85,57
2006	85,81	86,24	86,93	87,34	87,30	87,01	86,71	87,12	87,54	87,39	87,37	87,07	86,99
2007	86,86	87,42	88,55	89,04	89,07	88,61	87,94	88,05	88,66	88,79	88,93	88,45	88,36
2008	88,42	89,17	90,23	90,55	90,92	90,66	90,55	90,67	91,13	90,98	90,61	89,91	90,32
2009	89,95	90,83	91,89	92,21	92,31	91,90	90,43	90,61	91,11	91,35	91,21	90,56	91,20
2010	90,30	91,15	92,49	92,81	92,72	92,11	91,57	91,70	92,39	92,61	92,47	92,23	92,05
2011	92,01	92,93	94,20	94,77	94,84	94,23	94,54	94,65	95,12	95,22	94,84	94,54	94,32
2012	94,66	95,60	96,93	97,39	97,17	96,59	97,00	97,07	97,54	98,33	97,85	97,73	96,99
2013	97,70	98,70	100,02	100,10	100,14	99,65	100,00	99,78	99,86	99,61	99,02	99,10	99,47
2014	98,48	99,07	100,16	100,74	100,28	99,92	100,26	100,14	100,12	100,00	99,27	99,04	99,79
2015	97,82	98,62	99,88	100,71	100,97	100,40	101,07	100,58	100,40	100,40	99,64	99,53	100,00
2016	98,03	98,94	100,40	100,51	100,75	100,20	100,50	100,67	100,31	100,67	100,02	100,27	100,11
2017	99,64	100,58	101,03	101,94	101,49	101,17	102,00	102,18	101,75	101,97	101,57	101,49	101,40
2018	101,12	101,84	102,06	102,99	103,41	102,85	103,96	104,37					

Nieuwbouwwoningen; inputprijsindex bouwkosten 2015=100

(08)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
Totaal													
2012	97,1	97,3	97,4	97,6	97,6	97,7	97,6	98,0	97,9	97,8	97,8	97,7	97,6
2013	97,8	98,0	98,0	97,9	97,9	97,8	97,6	97,7	97,6	97,6	97,7	97,7	97,8
2014	98,6	98,5	98,5	98,5	98,5	98,5	98,5	98,6	98,6	99,1	99,1	99,3	98,7
2015	99,2	99,2	99,4	99,6	99,6	99,6	100,2	100,3	100,3	100,7	100,8	101,1	100,0
2016	101,2	101,2	101,3	100,9	101,1	101,2	102,0	102,1	102,0	102,1	102,3	102,3	101,7
2017	102,9	103,0	103,2	103,5	103,4	103,5	103,6	104,4	104,4	104,7	105,0	104,6	103,9
2018	105,4*	105,6*	105,3*	105,6*	105,8*	106,0*	106,5*						
waarvan loon													
2012	94,1	94,5	94,5	95,2	95,2	95,2	95,3	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	95,4
2013	96,6	97,0	97,0	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,1
2014	98,9	98,9	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	99,6	99,6	99,6	99,1
2015	99,2	99,2	99,3	99,3	99,3	99,3	100,5	100,5	100,5	100,6	100,6	101,4	100,0
2016	100,9	100,9	100,9	100,9	100,9	100,9	102,3	102,3	102,4	102,4	102,4	102,4	101,6
2017	103,1	103,1	103,1	103,1	103,0	103,0	103,6	104,4	104,4	104,4	104,4	104,4	103,7
2018	105,1*	105,1*	105,1*	105,2*	105,2*	105,2*	106,1*						
materiaal													
2012	99,9	100,0	100,2	100,0	100,0	100,1	99,8	99,8	99,8	99,6	99,5	99,4	99,8
2013	99,0	99,1	99,0	98,7	98,6	98,3	98,1	98,2	98,0	98,1	98,2	98,1	98,4
2014	98,4	98,1	98,0	98,1	98,0	98,0	98,1	98,3	98,3	98,6	98,6	98,9	98,3
2015	99,1	99,2	99,4	99,9	99,8	99,8	99,9	100,1	100,0	100,9	100,9	100,9	100,0
2016	101,6	101,5	101,8	100,9	101,3	101,5	101,7	102,0	101,7	101,9	102,3	102,3	101,7
2017	102,7	102,9	103,3	104,0	103,7	104,0	103,7	104,3	104,4	105,0	105,6	104,8	104,0
2018	105,8	106,0	105,5*	106,1*	106,3*	106,8*	106,9*						

Bijgestelde cijfers zijn cursief weergegeven. Deze reeks is berekend als een gewogen gemiddelde van de ontwikkeling van het loon in de bouw-nijverheid en een pakket bouwmaterialen zoals die in de woningbouw wordt toegepast. Mutaties in de kosten van materieel, algemene kosten en winst & risico zijn in deze prijsindexcijfers niet opgenomen. Zie voor een toelichting op de tabel het artikel 'Basisverlegging Nieuwbouw-woningen; inputprijsindex bouwkosten, van 2005= 100 naar 2010= 100' op de themapagina 'Prijzen/Methoden/Dataverzameling/Aanvullende onderzoeksbeschrijvingen' op de website van het CBS (<http://www.cbs.nl>).

Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per sectie, 2015=100

(08)

				2017		2018							
		Wegings-coëfficiënt	2015	2016	2017	jul		feb	mrt	apr	mei	jun	jul
SBI													
B	Winning van delfstoffen												
	Afzet binnenland	36 031	100,0	80,0	86,8	82,7	91,1	94,1	93,2	98,1	99,3	100,6	
	Afzet buitenland	63 969	100,0	83,0	90,2	85,8	93,6	93,6	92,5	95,4	102,8	104,0	
	Totaal	100 000	100,0	81,9	89,0	84,7	92,7	93,8	92,8	96,4	101,5	102,8	
C	Industrie												
	Afzet binnenland	43 761	100,0	98,8	103,2	102,1	104,0	104,3	105,2	106,1	106,6	106,7	
	Afzet buitenland	56 239	100,0	96,5	101,4	99,7	102,6	102,8	103,6	105,5	105,8	105,8	
	Totaal	100 000	100,0	97,5	102,2	100,7	103,2	103,5	104,3	105,8	106,2	106,2	
D	Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht												
	Afzet binnenland	84 575	100,0	89,4	90,9	88,6	89,2	92,1	87,1	90,1	91,9	.	
	Afzet buitenland	15 425	100,0	87,4	84,2	81,3	83,5	83,0	78,4	81,8	83,7	.	
	Totaal	100 000	100,0	89,1	89,8	87,5	88,3	90,7	85,7	88,8	90,6	.	
E	Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering												
	Afzet binnenland	99 373	100,0	99,4	99,3	99,3	90,1	90,1	90,1	90,1	90,1	90,1	
	Totaal	100 000	100,0	99,3	99,3	99,3	90,2	90,2	90,2	90,2	90,2	90,2	

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2017-2018	2017 tot en met 2018
2017/2018	Het gemiddelde over de jaren 2017 tot en met 2018
2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2017 en eindigend in 2018
2015/'16-2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2015/'16 tot en met 2017/'18

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Inlichtingen

Tel. 088 570 7070
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Internet

www.cbs.nl

Twitter

@Statistiekcbs

ISSN 0166-9680

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2018.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.